

VÄSTERVIKS
KOMMUN

Livskvalitet varje dag

Hållbarhetsbokslut

2022

Sammanfattning

Västerviks kommun ingår i en allt mer globaliserad värld. Utmaningarna i hållbarhetsarbetet är till stor del globala, men lösningarna oftast lokala.

Glokala Västervik

För att få till en hållbar utveckling krävs ett helhetsgrepp och ett engagemang på alla nivåer. Hållbar utveckling förutsätter långsiktighet och balans mellan sociala, ekonomiska och miljömässiga dimensioner. Dessa är beroende av varandra och måste samspela. Var för sig är de nödvändiga men inte tillräckliga.

Utmaningarna är till stor del globala, men lösningarna oftast lokala. Många delar av våra välfärdsuppdrag ligger i linje med intentionerna i Agenda 2030 och kan integreras i ordinarie processer och verksamheter. Lokala lösningar innebär att kommunen och kommuninvånarna har en viktig roll i genomförandet.

Hållbarhetsbokslutet sammanfattar utvecklingen inom Västerviks kommun - geografiskt och inom kommunkoncernen under 2022. Beskrivningen utgår från de Globala målen ur ett lokalt perspektiv - Glokala Västervik

Indelningen följer de 17 globala Hållbarhetsmålen, Agenda 2030:

- Ingen fattigdom
- Ingen hunger
- Hälsa och välbefinnande
- God utbildning för alla
- Jämställdhet
- Rent vatten och sanitet för alla
- Hållbar energi för alla
- Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- Minskad ojämlikhet
- Hållbara städer och samhällen
- Hållbar konsumtion och produktion
- Bekämpa klimatförändringen
- Hav och marina resurser
- Ekosystem och biologisk mångfald
- Fredliga och inkluderande samhällen
- Genomförande och globalt partnerskap

Sist i rapporten finns en tabell med ett antal utvalda indikatorer. Trender och måluppfyllelse för indikatorerna redovisas med symboler i olika färger.

2022 såg ut att börja bra. Efter två år av pandemi påbörjades en stark ekonomisk återhämtning i början av året, både i Sverige och globalt. Efter Rysslands invasion i Ukraina förändrades läget snabbt både säkerhetspolitiskt och ekonomiskt. En effekt av kriget i Ukraina blev ökade energipriser, ökad inflation och ökade räntor. De höga elpriserna har satt ett särskilt fokus på energieffektivisering och på behovet av en lokal och robust energiproduktion.

Samhällsstörningar på grund av klimatförändringar med skyfall, stormar, torka och höga temperaturer som följd är ytterligare riskfaktorer. Importberoende livsmedelsförsörjning och digitalisering har också gjort samhället mer sårbart.

Arbetsmarknaden har haft en stark utveckling under större delen av 2022 med minskad arbetslöshet och stor efterfrågan på utbildad arbetskraft. Andelen lediga jobb i Västerviks kommun ökade med 50 % och antalet hushåll med behov av försörjningsstöd fortsatte att minska.

Under 2022 minskade kommunens befolkning med 97 personer till 36 650. Antal födda understiger antal döda och antalet äldre ökar. En stor utmaning är den allt äldre befolkningen. Västervik tillhör de kommuner som har störst obalans och sned åldersfördelning. Här finns en hög andel personer i åldern 0-16 och 64+, jämfört med antalet kommuninvånare i åldrarna däremellan.

Kommunkoncernen har en viktig roll som föregångare i arbetet med Agenda 2030. Om vi ska få en hållbar utveckling i Västerviks kommun måste vi ta strategiska beslut som steg för steg leder mot en ökad hållbarhet. Viktiga verktyg är att arbeta in Agenda 2030-målen och kommunens vision i de dagliga verksamheterna och göra hållbarhetskonsekvensanalyser som en del av beslutsprocesserna.

Att så många av kommuninvånarna (95%) tycker att Västervik är en bra plats att bo på är också en möjlighet och ger en bra grund att bygga vidare på i det framtida arbetet.

Innehåll

Sammanfattning	2
Glokala Västervik - Agenda 2030	4
Hållbarhetsdimensioner inom Agenda 2030	5
Vision 2030 - Livskvalitet varje dag	6
Västervik är en ekokommun	9
Hur mäter vi hållbarheten	10
Ingen fattigdom	11
Ingen hunger	12
Hälsa och välbefinnande	14
God utbildning för alla	17
Jämställdhet	20
Rent vatten och sanitet för alla	22
Hållbar energi för alla	26
Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	29
Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	32
Minskad ojämlikhet	34
Hållbara städer och samhällen	36
Hållbar konsumtion och produktion	38
Bekämpa klimatförändringen	40
Hav och marina resurser	44
Ekosystem och biologisk mångfald	46
Fredliga och inkluderande samhällen	48
Genomförande och globalt partnerskap	50
Hur går vi vidare mot ett hållbart samhälle?	51
Indikatorer	52

Hållbarhetsbokslut för år 2022
Västerviks kommun, 593 80 Västervik

Tel: 0490-25 40 00
E-post: vastervik.kommun@vastervik.se
hemsida: www.vastervik.se

Produktion: Västerviks kommun
Kontakt; Gun Lindberg, Hållbarhetsstrateg, Kommunstyrelsens förvaltning
Omslagsbild: Örserumsån
Foton och bilder: Västerviks kommun, Västervik Miljö & Energi AB, Västerviks Bostads AB, Västervik Framåt, naturum Västervik, Naturvårdsverket, Scandinav Bildbyrå, Position Västervik, Calluna AB. Det Naturliga Steget, Adobe Stock, KLT, Agenda 2030, FairTrade Sweden.
Godkänt av kommunfullmäktige 20230403

GLOBALA MÅLEN för hållbar utveckling

naturum Västerviks utställning
Mål-Tider

Glokala Västervik - Agenda 2030

Genom Agenda 2030 för hållbar utveckling har alla FN:s medlemsländer förbundit sig att arbeta för att uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar värld till år 2030.

En hållbar samhällsutveckling innebär att våra gemensamma resurser förvaltas på ett sätt som är långsiktigt effektivt och så robust att inte bara vi som lever här och nu, utan också kommande generationer och människor i andra delar av världen kan få en hög livskvalitet och en god miljö. De globala målen bygger på en hållbar tillväxt som håller sig inom planetens gränser.

För att få till en hållbar utveckling krävs ett helhetsgrepp och ett engagemang på alla nivåer. Utmaningarna är till stor del globala, men lösningarna oftast lokala. Lokala lösningar innebär att kommunerna och kommuninvånarna har en viktig roll i genomförandet av Agenda 2030 här i Sverige. Många delar av våra välfärdsuppdrag ligger i linje med intentionerna i Agenda 2030 och kan integreras i ordinarie processer och verksamheter.

Under 2022 ha Västerviks kommun deltagit i samverkans-projektet Glokala Sverige som handlar om att stärka kunskap och engagemang för Agenda 2030 bland politiker och tjänstepersoner i Sveriges kommuner och regioner. Genom Hållbarhetsbokslutet speglas det Glokala Västervik.

Extra uppmärksamhet under året har naturum Västerviks verksamhet kring årets tema Agenda 2030 och de globala målen fått genom utställningen MålTider som togs fram till Världsmiljödagen.

De 17 målen för Agenda 2030 med de tre hållbarhetsdimensionerna.

*Hållbarhetsbokslutet
- beskriver
Glokala Västervik*

Hållbarhetsdimensioner inom Agenda 2030

Hållbar utveckling förutsätter långsiktighet och balans mellan sociala, ekonomiska och miljömässiga dimensioner. Dessa är beroende av varandra och måste samspela. Var för sig är de nödvändiga men inte tillräckliga.

Miljömässig hållbarhet - Klimat och naturmiljö

Miljödimensionen utgör grunden för ett hållbart samhälle. Sveriges miljömål är riktmärken för miljöarbetet och visar vägen mot en hållbar utveckling och utgör den ekologiska dimensionen av Agenda 2030. Generationsmålet, miljömålen och etappmålen bildar tillsammans miljömålssystemet som beskriver vad som är en god miljö i Sverige. De är utgångspunkten för olika styrmedel och för samhällets arbete med miljöfrågor. Miljöbalkens regelverk är ett av de styrmedel som används för att nå målen. I miljöbalken finns även ett antal miljö kvalitetsnormer som anger lägsta godtagbara miljö kvaliteten. Kommunens miljö tillsyn är en viktig del av miljömålsarbetet. Även miljömålen följs upp mot årtalet 2030. Vi har fortfarande långt kvar till att nå de flesta av målen och för flera av miljömålen går utvecklingen åt fel håll. En stor utmaning är utarmningen av den biologiska mångfalden.

Social hållbarhet - Livskvalitet och folkhälsa

Den sociala dimensionen handlar om människor och våra inbördes relationer, om tillgång till kultur och goda mötesplatser. Ett socialt hållbart samhälle vilar på en demokratisk värdegrund där hälsa, delaktighet och trygghet fokuseras. Social hållbarhet handlar också om vikten av att medborgare kan påverka och ha kännedom om kommunens arbete och beslut. En åldrande befolkning, migration, urbanisering, utflyttning till större städer och skillnader i hälsa mellan olika grupper innebär stora utmaningar för samhället. Förebyggande insatser för en god folkhälsa liksom tillgång till hälso- och sjukvård och stabila hälsosystem är en integrerad del av Agenda 2030. Att arbeta för en bättre folkhälsa handlar om att arbeta strukturellt med livsvillkor och levnadsförhållanden genom förebyggande åtgärder.

Ekonomisk hållbarhet - Hållbar tillväxt

Om livskvalitet är det övergripande syftet för tillväxtarbetet sätter miljön gränser för möjliga resursuttag och utsläpp. Tillsammans skapar de ett avgränsat handlingsutrymme. Trygghet och välfärd kräver en ekonomi i balans. Vi behöver hälsosamma och miljömässigt gångbara förutsättningar att starta och utveckla företag. Kommunen har tydliga mål för att utveckla näringslivet för en hållbar tillväxt, vilka ger förutsättningar för livskvalitet och en välfärd som håller över tid. Näringslivsstrategin för Västerviks kommun tar sin utgångspunkt i kommunens vision 2030, regionens utvecklingsstrategi samt näringslivets och vår omvärldsutveckling. En grön tillväxt ger nya förutsättningar för näringslivet och möter samtidigt miljöutmaningar genom smarta lösningar som stärker både miljö och ekonomi.

1. Begränsad klimatpåverkan
2. Frisk luft
3. Bara naturlig försurning
4. Giftfri miljö
5. Skyddande ozonskikt
6. Säker strålmiljö
7. Ingen övergödning
8. Levande sjöar och vattendrag
9. Grundvatten av god kvalitet
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård
11. Myllrande våtmarker
12. Levande skogar
13. Ett rikt odlingslandskap
14. Storslagen fjällmiljö
15. God bebyggd miljö
16. Ett rikt växt- och djurliv

Vision 2030 - Livskvalitet varje dag

Styrning och uppföljning av kommunen utgår från Vision 2030 - Livskvalitet varje dag. Visionen innehåller åtta målbilder med prioriterade inriktningsområden till år 2030.

Samverkan och innovation - för en tryggad välfärd

Våra demografiska och geografiska förutsättningar innebär att allt färre medborgare ska försörja allt fler i en relativt gles region långt ifrån de expansiva storstäderna. Detta ställer särskilda krav på innovation, samverkan samt smarta och hållbara lösningar för vår kommunala verksamhet. För att behålla en tryggad välfärd med bra skola, vård och omsorg som ger livskvalitet varje dag behöver kommunen en ekonomi i balans, professionella ledare och medarbetare. Tillsammans förstår vi och tar oss an framtidens utmaningar.

- Ökad samverkan inom kommunen och samverkan med andra kommuner.
- Ökad samverkan mellan kommun, näringsliv, medborgare och ideella krafter.
- Ökat antal innovativa lösningar för hållbar samhällsbyggnad.

Kommunikationer - Närmare varandra och omvärlden

Det är långt till större städer och vi behöver till viss del utvecklas på egen hand. För att få en gynnsam utveckling behöver vi också kunna ta del av och kommunicera med omvärlden både fysiskt och digitalt. Vi jobbar ständigt för att förbättra kommunikationerna med kortare restider inom och utanför kommunen, en hållbar och tillgänglig kollektivtrafik samt en bra och heltäckande digital infrastruktur. Detta skapar möjlighet till en utvidgad arbetsmarknadsregion. Förbättrade kommunikationer skapar livskvalitet och bygger förutsättningar för fortsatt utveckling på kort och lång sikt.

- Förkortade restider och goda pendlingsmöjligheter inom kommunen, och även till och från kommunen.
- Väl fungerande, tillgängliga och hållbara kommunikationer såväl på land som på vattnet. Detta gäller både kollektivtrafiken och den fysiska- och digitala infrastrukturen.

En attraktiv och trygg kommun där människor vill bo, jobba och leva

Västerviks kommun erbjuder ett attraktivt boende och livskvalitet nära natur och skärgård. För att möta upp mot framtida utmaningar behöver vi ett brett utbud av arbeten och möjligheter till stimulerande och varierad fritid. Vår goda service, bra bemötande och professionalismitet skapar delaktighet och gemenskap. För att lyckas skapar vi en starkare vi-känsla i hela kommunen som präglar samverkan mellan kommun och medborgare, mellan land och stad samt inom näringslivet. Genom att skapa en attraktivare och mer händelserik kommun för våra invånare får vi också en intressant och roligare kommun för de som besöker oss.

Västervik har utsetts till Årets sommarstad två år i rad.

*Visionen om
framtiden är
ett samhälle där
livskvalitet står
i fokus varje dag*

- Skapa en attraktiv och trygg kommun med bred service.
- vars främsta uppgift är att finnas till för sina medborgare.
- Professionellt bemötande och service som genomsyrar hela kommunorganisationen.
- Breddat utbud av bostäder som ger alla möjligheter till ett bra boende i hela kommunen.
- En starkare vi-känsla som präglar samarbetet inom hela kommunen.
- Det goda ledar- och medarbetarskapet skapar attraktiva arbetsplatser och goda ambassadörer.

Vi visar vägen mot en hållbar miljöutveckling

En god miljö med rent vatten, hållbar energiförsörjning, frisk luft att andas och en levande natur är en viktig del av vår livskvalitet. Vi tar klimathotet på största allvar och använder miljövänliga alternativ och giftfria kretslopp i stort och smått. Vi är en Ekokommun som visar vägen, ställer krav på och utbildar våra företag och invånare för att minska miljöpåverkan. I Västerviks kommun är vi särskilt beroende av att ekosystemen i Östersjön är i balans. Vi behöver investera ytterligare i miljöteknik och bättre främja ett hållbart företagande vad gäller tillverkningsindustri, gröna näringar och i tjänstesektorn. När det är möjligt och miljövänligt väljer vi lokala alternativ som också bidrar till en cirkulär ekonomi med lokala kretslopp. Så visar vi vägen mot ett hållbart samhälle.

- Vi använder förnyelsebara energiformer och byggnadsmaterial med hög energieffektivitet.
- Våra ekosystem är livskraftiga och vi har utvecklat giftfria kretslopp. Det som produceras kan användas, återanvändas eller återvinnas med minsta möjliga resursförbrukning och miljöpåverkan.
- Vi är drivande i det gemensamma arbetet att skapa och bevara en levande Östersjö med ekosystem och livsmiljö i balans.
- Genom kunskapsutveckling, miljöteknik, och nytänkande har förutsättningar utvecklats för företag baserade på förnybara råvaror från närområdet. Detta bidrar till utvecklingen av en cirkulär ekonomi.

Ett näringsliv i tillväxt i en hållbar kommun

Vi har vår natur, vår kunskap och kreativitet som främsta resurser. Det möjliggör en växande besöksnäring och ett entreprenörskap som bildar ett varierat, hållbart och välmående näringsliv. För att ytterligare höja innovationsnivån och entreprenörskapet samarbetar vi med högre utbildning och forskning vid flera av landets högskolor och universitet. Vid sidan av näringslivet måste det även finnas en stark och välmående offentlig sektor med hög kompetens och ett engagerande ledarskap och professionella medarbetare. Västerviks kommun behöver en bred arbetsmarknad som matchar många olika typer av kompetenser som välkomnar alla typer av människor.

- En kreativ kommun med ett hållbart och varierat näringsliv, hög sysselsättningsgrad, god tillväxt, tillgång till kompetenta medarbetare.
- Här är det attraktivt och enkelt att starta, driva och utveckla företag.
- Vi tar tillvara och utvecklar de unika möjligheterna som finns inom kommunen för att främja besöksnäringen, och tryggar en god tillgänglighet till natur och skärgård.
- Utvecklad samverkan mellan destinationer inom kommunen och i närområdet.

Närheten till Östersjön innebär ett stort ansvar men också stora möjligheter

*Vision 2030 för
Västervik antogs av
kommunfullmäktige
2017*

Utbildning och kompetens i toppklass

Förskola, skola och fortbildning är kommunens viktigaste verktyg för att säkerställa framtidens kompetensförsörjning och skapa välmående, framgångsrika medborgare, företag och arbetsplatser. En bra och trygg förskola och skola ger lust att lära samt livskvalitet för både barn och föräldrar, men också för alla andra som bor i kommunen. Västerviks kommun ska ligga i topp vad gäller kvalitet på utbildningen. Det ska mätas både i resultat och i hur barn, elever och föräldrar upplever våra verksamheter. Bättre möjligheter måste också ges till vidare studier på alla nivåer under hela livet.

- Genom att alla barn, elever och studerande känner lust att lära och når målen tar vi ansvar för kommunens framtid och utveckling.
- Vi främjar det livslånga lärandet genom att vi har utbildning och fortbildning i toppklass, där hänsyn tas både till individens och till de lokala och regionala arbetsgivarnas behov.
- Genom nära samverkan med högskolor och universitet ges möjligheter att studera vidare inom de flesta områden utan att behöva flytta.

En rik och varierad kultur och fritid

Livskvalitet är också att utvecklas och stimuleras genom ett brett kultur- och fritidsliv. Det är viktiga motorer i besöksnäringen och inte minst för kommuninvånarnas välbefinnande och utveckling. Kultur föder öppenhet, kreativitet och innovation, som på sikt stärker kompetensen på många plan, både privat och i arbetslivet. Kultur tillsammans med ett öppet idrotts- och föreningsliv främjar också integration, delaktighet, nyföretagande och i övrigt en demokratisk utveckling. Vi uppmuntrar och stöttar våra ideella krafter i deras insatser.

- Vi har ett rikt kultur- och föreningsliv med många goda mötesplatser för både barn, ungdomar och vuxna.
- Det finns ett brett utbud av fritidsaktiviteter, kultur och nöjen hela året i hela kommunen.

Alla är delaktiga och känner trygghet

Västerviks kommun visar vägen genom att ligga i framkant vad gäller integration, jämställdhet och likabehandling. Det är en förutsättning för demokratin och säkerställer livskvalitet varje dag för alla kommuninvånare. Vi har också informationsytor, trygga mötesplatser och arenor som skapar delaktighet i kommunens utveckling. Vi verkar för att skapa trygga kommuninvånare som alla har likvärdiga möjligheter att utvecklas och verka till sin fulla kapacitet.

- God tillgång till information och mötesplatser i kommunen som bidrar till ett stort engagemang i kommunens utveckling.
- Vi har trygga kommuninvånare som alla har likvärdiga möjligheter att utvecklas och verka till sin fulla kapacitet.
- Ett gott integrationsarbete som skapar delaktighet och samhörighet

*Kommunkoncernen
har en viktig roll som
föregångare i arbetet
för en hållbar
utveckling*

Västervik är en Ekokommun

Västerviks kommun är medlem i Sveriges Ekokommuner, som är världens äldsta nätverk för arbete med strategisk hållbar utveckling

Sveriges Ekokommuner har 98 kommuner och 6 regioner som medlemmar. Sedan 2019 har Västerviks kommun en styrelsepost i organisationen. "Eko" står för att ekonomisk utveckling och ekologisk balans ska förenas i en och samma utvecklingsstrategi. Ett hållbart samhälle grundar sig på de fyra hållbarhetsprinciperna vilka visar vad som krävs för att utvecklingen ska bli hållbar. Det innebär att:

Inte utsätta naturen för systematisk

1... koncentrationsökning av ämnen från berggrunden

Principen innebär att vi ska sträva efter att minska spridning och nyanvändning av material som hämtas ur berggrunden, exempelvis tungmetaller och olja. Detta kan ske genom att minska användningen av dessa ämnen och samtidigt öka återanvändningen av de ämnen som redan finns i samhället.

2... koncentrationsökning av ämnen från samhällets produktion

Principen innebär att vi ska arbeta för att minska miljöpåverkande utsläpp från samhällets produktion och energianvändning. Detta kan exempelvis ske genom att minska kemikalieanvändningen, öka vår återvinning och källsortering och sträva efter att minska förorenande utsläpp till luft och vatten.

3... undanträngning med fysiska metoder

Principen innebär att vi inte ska använda våra resurser i en snabbare takt än vad naturen hinner återskapa dem. Vi ska till exempel undvika att avverka mer skog eller fiska mer än vad som motsvarar återväxten. Det innebär också att vi ska undvika olika former av manipulation av ekosystemen, såsom att ändra grundvattenflöden, skapa jorderosion eller att asfaltera över bördig jordbruksmark.

4. Det finns inga systematiska hinder för människors:

Integritet - vilket innebär att ställa etiska krav på att individens grundbehov blir tillfredsställda och inte utnyttjade

Inflytande - vilket innebär att individerna har rätt att uttrycka sin mening, d.v.s. yttrandefrihet

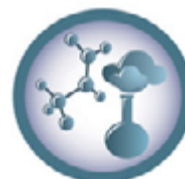
Kompetens - vilket innebär att säkerställa att tillräckliga resurser avsätts för utbildning och andra källor till kontinuerlig personlig och yrkesmässig utveckling.

Mening - vilket innebär att förmedla en generell känsla av syfte och mening genom att säkerställa det ärliga uppsåtet i motiv och handlingar

Opartiskhet - vilket innebär att bekräfta att alla människor har samma rättigheter och har lika värde

SVERIGES EKOKOMMUNER

*Ett hållbart
samhälle grundar
sig på de fyra
hållbarhetsprinciperna*

Nyckeltalen/indikatorerna kommer från officiell statistik.

Hur mäter vi hållbarheten?

Hållbarhetsboks slutet sammanfattar ett antal indikatorer som beskriver läget i Västerviks kommun år 2022 med utgångspunkt från målen i Agenda 2030

Hållbarhetsboks slutet är indelat efter de 17 globala Hållbarhetsmålen. Agenda 2030 innehåller dessutom 169 delmål och 230 indikatorer. Vid val av indikatorer för Hållbarhetsboks slutet har en avvägning gjorts för att få en så bred bild som möjligt av vilka faktorer som kan ha betydelse för Västerviks kommuns utveckling ur ett hållbarhetsperspektiv.

Sveriges Kommuner och Regioner beskriver i "Öppna jämförelser - Agenda 2030" vilka indikatorer som är relevanta för svenska förhållanden och svenska kommuner. Rådet för kommunala analyser (RKA) har sammanställt ett antal nyckeltal i Kolada (Jämföraren) till stöd för kommunernas arbete med Agenda 2030 (www.kolada.se). Underlaget till Hållbarhetsboks slutet kommer även från officiell statistik som Statistiska Centralbyrån (SCB), Folkhälsomyndigheten, Tillväxtverket, Naturvårdsverket och SMHI tillhandahåller. Andra mer lokala uppgifter härrör från regional miljöövervakning, Energikontor Syd, Västervik Framåt, kommunala enkäter eller sammanställningar inom de kommunala förvaltningarna och bolagen. Uppgifterna gäller för 2022 om det inte finns något annat årtal angivet. Tyvärr är det en stor eftersläpning i delar av den officiella statistiken, i synnerhet inom energi- och klimatsektorn.

Sist i rapporten finns en tabell med några utvalda nyckeltal - indikatorer. Trender och måluppfyllelse för indikatorerna redovisas med symboler i olika färger. Trenden visar om utvecklingen går åt rätt håll. Trenderna avser utvecklingen under en längre period. Små variationer mellan ett år till ett annat räknas inte som en trend. Måluppfyllelsen visar om vi uppnått målet inom målets tidsram. För några indikatorer finns inte något uttalat mål annat än maximal förbättring som t.ex. valdeltagande.

Hållbarhetsindikatorerna hjälper oss att analysera situationen i Västerviks kommun i förhållande till omvärlden och ska ge underlag till nya målformuleringar och politiska prioriteringar.

Västerviks kommun redovisar årligen 12 Gröna Nyckeltal till Sveriges Ekokommuner. Dessa presenteras av Sveriges Ekokommuner i samarbete med Miljöbarometern på ekokommunernas hemsida. (www.sekom.se). De Gröna nyckeltalen betecknas i tabellen med (GN).

Ett annat hållbarhetsmått är den årliga ranking av "Sveriges bästa miljökommun" som tidskriften Aktuell Hållbarhet gör. För 2022 rankades Västervik på plats 25 av alla 290 kommuner och i kategorin "Mindre städer och landsbygdskommuner" placerade Västerviks kommun på tredje plats.

Västervik blev tredje bästa miljökommun i kategorin "Mindre städer och landsbygdskommuner"

Ingen fattigdom

Kommunens ansvar för socialt stöd och omsorg innebär att de som lever i den största ekonomiska utsattheten kan få hjälp att ta sig ur den. För att nå målet krävs långsiktiga insatser på lokal nivå.

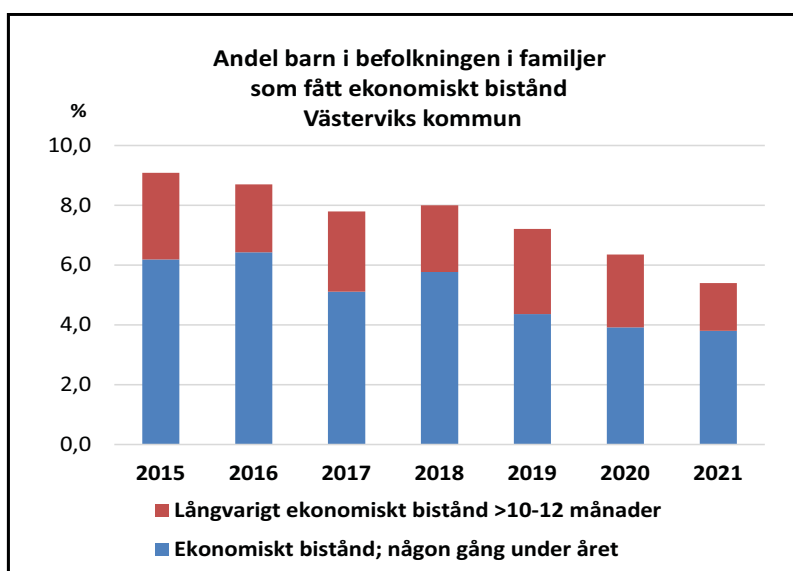
I en internationell jämförelse har Sverige ett väl utbyggt välfärdssystem och en hög levnadsstandard. Ändå lever ca 2% i Sverige i allvarlig materiell fattigdom, enligt EU:s definition, genomsnittet för EU är 6%. Den inkomstrelaterade ojämlikheten har dock ökat mer i Sverige än i något annat OECD-land sedan 1990.

Färre behövde försörjningsstöd

Försörjningsstöd är ett sista alternativ då alla andra möjligheter till egen försörjning är uttömda. Det totala antalet hushåll med behov av ekonomiskt bistånd fortsatte att minska under 2022. Under perioden har antal hushåll minskat med 47 från 493 till 446. Gruppen unga vuxna (18-24 år) som fick stöd minskade med 17 hushåll, från 75 till 58. Detta innebär även att nettokostnaden för ekonomiskt bistånd minskade jämfört med samma period 2021. Totala antalet hushåll med behov av långvarigt ekonomiskt stöd (4 månader och längre) har minskat med 98 hushåll.

Barn i hushåll med låga inkomster

Brist på pengar kan skapa social isolering, inte minst för barnfamiljer eftersom bland annat fritidsaktiviteter medför kostnader och barnen får svårare att delta i aktiviteter tillsammans med sina kompisar. Det är framför allt andelen barnfamiljer med kortvarigt ekonomiskt stöd som har minskat.

Antal barn som ingår i hushåll som någon gång under året mottagit ekonomiskt bistånd dividerat med antal barn i kommunen. Barn avser personer under 18 år. Andel långvarigt och kortvarigt bistånd (Kolada 2023)

*Färre behövde ta
emot ekonomiskt
bistånd
under 2022*

Ingen hunger

Målet innebär att avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning, förbättra kosthållningen samt främja ett hållbart jordbruk. Utvecklingen i världen är positiv och antalet undernärda människor har nästan halverats de senaste decennierna

Ohälsosamma matvanor och fetma

I Sverige är det inte hunger och undernäring som är de största utmaningarna. I stället är ohälsosamma matvanor en riskfaktor. Fetma fortsätter att öka och är vanligare bland äldre och bland människor med sämre socioekonomiska förhållanden. Ett sätt att mäta utvecklingen av ohälsosamma matvanor och felnäring är att undersöka hur fetman utvecklas. Andelen kommuninvånare med fetma (BMI över 30) har ökat från 12% år 2007 till 22% år 2022.

Hållbar livsmedelsförsörjning

Extremväder, främst torka och översvämningar, till följd av ett förändrat klimat, är enligt FN en av de främsta anledningarna till missväxt och svält i världen. Samtidigt blir vi fler och fler människor, och vi behöver alla tillgång till tillräcklig och näringsriktig mat. Den nationella livsmedelsstrategin ska leda till såväl ökad andel närproduce-rat, ekologisk produktion och konsumtion av livsmedel samt ge bättre möjligheter för konsumenter att göra medvetna val. Genom att arbeta för bättre vattenkvalitet, bevarande av viktiga jordbruksmarker, minskat matsvinn och hälsosam och näringsriktig kost inom skola, vård och omsorg bidrar kommunen till att uppfylla målet. Kommunernas tillsynsansvar för livsmedelshandling innebär också att matens kvalitet säkras. Brukningsvärd jordbruksmark får endast tas i anspråk för att bebyggas om marken är lämplig utifrån en allmän synpunkt. Att ta jordbruksmark ur produktion för bebyggelseexploatering är sällsynt i Västerviks kommun. Antalet jordbruksföretag i kommunen har nära halverats sedan 1980-talet. Arealen jordbruksmark har inte minskat i samma utsträckning.

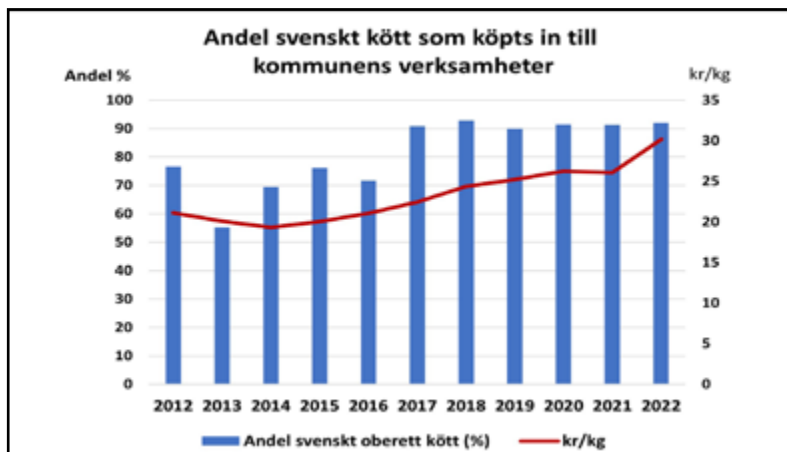
Kommunens tillsynsansvar för livsmedelshandling innebär att matens kvalitet säkras

Arealer (ha) som brukas av jordbruksföretag i kommunen som ingår i Lantbruksregistret (Jordbruksverket/SCB 2023)

Lokala livsmedelsleverantörer

Andelen produkter från leverantörer i regionen ökar. 2022 var 92 % av kommunens inköpta mängd oberett kött av svenskt ursprung. Vi kan köpa produkter av fläsk, nötprodukter, naturbeteskött och vi har numera även en viltköttslieferantör. Potatis och färska jordgubbar och hallon finns också med. Övriga produkter handlas från kommunens huvudgrossist Martin & Servera Restauranghandel AB. Kommunens ambition är att eftersträva att så stor andel som möjligt av livsmedel är närproducerade. Kraven på upphandlade livsmedel ska utgå från upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier vilket innebär högt ställa krav som motsvarar svenska lagar inom djurskydd och miljö. Transporter av tillagad mat sker med fordon utifrån de miljökrav som ställs vid transportupphandlingar. Trenden är att allt fler kommuner och regioner skär ned på andelen ekologiska livsmedel mot bakgrund av den höga kostnaden. I stället satsar man på en större andel svenska råvaror och närproducerat för att gynna lokala producenter. Lokalproducerade livsmedel är oftast nöt-, gris- och viltkött samt frukt och grönt.

Andel svenskt (oberett) kött som köpts in till kommunens verksamheter och kostnadsutvecklingen per kilo. Västerviks kommun (2023)

Ekologiskt odlad åkermark

Ekologisk odling syftar till ett naturanpassat jordbruk utan syntetiskt framställda mineralgödselmedel och kemiska bekämpningsmedel. Kretsloppstänkande och strävan efter ett kulturlandskap med stor artrikedom och biologisk mångfald är några av målsättningarna. I Västerviks kommun har andelen ekologiskt odlad åkermark legat på ungefär samma nivå, (18%) under de senaste åren. Det nationella målet är att 30 % av den svenska jordbruksmarken ska utgöras av certifierad ekologisk jordbruksmark.

Västerviks kommun kan bli nav i hållbar matproduktion

Under 2022 har arbetet med en ny detaljplan startat för att möjliggöra för en etablering av Global Food Parks anläggningar. På en yta motsvarande hundratals fotbollsplaner planeras anläggningar för tomat- och laxodling tillsammans med en större solcellspark utanför Ankarsrum. Företaget Global Food Parks vision är att skapa en plats för cirkulär matproduktion som tillsammans med forskning och utveckling ger en unik möjlighet till global expansion. "Mer grönt och fisk och mindre kött i kombination med en investering i industriellt och cirkulärt tänkande bidrar till en långsiktigt hållbar livsmedelsförsörjning i Sverige - och i världen".

Närodlat
och
ekologiskt

Hälsa och välbefinnande

Att skapa förutsättningar för en god och jämlik hälsa är en grundläggande uppgift för kommunen. Regelbunden fysisk aktivitet främjar både hälsa och välbefinnande och har även en sjukdomsförebyggande effekt.

Hälsotillstånd och psykiskt välbefinnande

Under många år har folkhälsan i Sverige förbättrats kraftigt utifrån ett befolkningsperspektiv. Enligt enkäten "Hälsa på lika villkor för 2022 uppskattade 71 %, av de kommuninvånare som svarade på enkäten, sin hälsa som god. (71 % av männen och 72 % av kvinnorna). Samtidigt uppgav 84 % att de hade ett gott psykiskt välbefinnande.

Ny folkhälsostrategi antagen

God hälsa är en förutsättning för att klara skolan, arbeta, leva självständigt och bidra till samhällets utveckling. Under 2022 antogs en ny Folkhälsostrategi för Västerviks kommun. Den syftar till att redovisa kommunens folkhälsouppdrag för att uppnå en god och jämlik hälsa för invånarna. Folkhälsan i Sverige har utvecklats positivt som helhet, men det finns tydliga skillnader i hälsa mellan olika grupper. Det övergripande målet för Västerviks kommuns folkhälsoarbete är "En god och jämlik hälsa för fler friska levnadsår för kommuninvånarna". Kommunen har valt att fokusera på två områden:

- Insatser för att främja goda levnadsvanor och hälsofrämjande uppväxtvillkor.
- Goda levnadsmiljöer och en hälsofrämjande samhällsplanering.

Förutsättningarna för en god eller dålig hälsa påverkas av individens livsvillkor och levnadsvanor. Det är sällan en enskild riskfaktor leder till ohälsa utan det handlar om samspelet mellan flera. Hälsan hos människor kan variera beroende på yrke, kön, utbildnings- och inkomstnivå och naturligtvis ålder. Förutom detta finns det också befolkningsgrupper som är utsatta i dubbel bemärkelse då personer med annan etnisk bakgrund, sexuell läggning/identitet och funktionsnedsättning tenderar ha sämre hälsa än övriga befolkningen enligt den statistik som finns att tillgå. Fokus på insatserna är riktade på ett universellt plan. Det vill säga att preventiva insatser i Västerviks kommun ska påverka så stort antal som möjligt hos befolkningen, direkt eller indirekt. Strategin ska användas och ligga till grund för arbetet kring prioriteringarna av respektive områdes aktivitetsplaner.

Exempel på några av insatserna under året:

- Konceptet Dans för hälsa
- YAM instruktörer har utbildats och under 2023 kommer besök genomföras på samtliga högstadieskolor
- Tillsammans med beroendeenheten har en HBTQ-vandringstställning tagits fram, som kommer fortsätta 2023
- Dialog med regionen angående prevention inom ANDTS med bland annat föreläsningar riktat till mellanstadiet

*Fler friska
levnadsår för
kommun-
invånarna!*

Ökad fysisk aktivitet i skolorna

Många av kommunens grundskolor har påbörjat egna varianter av koncept för att öka fysisk aktivitet under skoldagen. Trivselledarprogrammet har införts på 4 skolor. Trivselprogrammet sätter fokus på ökad aktivitet i undervisningen. Målet är att öka trivseln, främja ökad och mer varierad aktivitet på rasterna, bygga goda vänskapsrelationer, förebygga konflikter och mobbning, främja värderingar som inkludering, vänlighet och respekt och främja ökad aktivitet i undervisningen. Ludvigsborgsskolan har utvecklat skolgården under året där det kommer att vara klart under våren 2023. Utveckling av Xrundan har gjorts så att skolorna kan använda det i sin undervisning. X-rundan är en digital tipspromenad där man kan motionera och svara på kluriga frågor samtidigt. Syftet är att möjliggöra för ökad fysisk aktivitet i hela kommunen.

Goda förutsättningar för friluftsliv

I Västerviks kommun finns mycket goda förutsättningar för en aktiv fritid i skog och skärgård. Trycket på utomhusaktiviteterna ökade under pandemin och har fortsatt varit högt även under 2022.

Kommunen arbetar med löpande underhåll och upprustning av idrotts och fritidsanläggningar. Det handlar både om underhåll av egna lokaler och om stöd till idrottsföreningar. Värt att lyfta fram är den fortsatta satsningen på kommunala badplatser och den ständigt återkommande förbättringen av underlagen på motionsspåren, där nu senast slingan på Garpedansberget i Gamleby fått sig ett lyft. Ett nytt utegym med nio maskiner för allmänheten har anlagts vid Karstops motionscenter. Andra exempel:

- Utbyggnad av Atletklubbens lokal för styrkelyft
- Padelbana i Totebo.
- Ombyggnation av klubbstuga i Helgenäs
- Underhåll av Västerviks sporthall

IT-Café och idrott för äldre

Kommunens verksamhet med IT-café fortsätter. Syftet är att ge äldre möjlighet att lära sig hur olika digitala verktyg, såsom dator, surfplatta och mobil fungerar och vad de kan användas till. Därigenom kan äldre få en förenklad vardag, ökad självständighet. Syftet är också att IT-caféet ska vara en social och förebyggande verksamhet som minskar risken för ensamhet, sjukdom och demens. Verksamheten har under senare tid också utökats med något som benämns idrott för äldre. På träffarna som är förlagda till Järnet i Västervik tränas en hel del på balansövningar, men även lite styrka, fotgympa, koordination och kondition.

Fallskadorna minskar

Västerviks kommun har som mål att minska fallriskerna. De senaste sju åren har kommunen erbjudit gratis halkskydd till sina medborgare över 65 år. Att dela ut gratis halkskydd till äldre är en del i arbetet att uppnå målet. Även Bostadsbolagets "fixartjänst" är ett led i arbetet med att minska fallskador bland äldre och funktionshindrade.

Medellivslängden ökar i Västervik

Medellivslängden har ökat under många år både för män och kvinnor. Covid-pandemin till trots. Medellivslängden bygger på hur gamla de som dog under året var. För kvinnor i Västerviks kommun var den 85,3 år och männens medellivslängd var, 81,2 år (2021).

Skolbarn testar gående nutidsorientering

I Västerviks kommun finns ett brett utbud av sport- och fritidsaktiviteter för alla åldrar

Hållbar stadsutveckling med idrotten i centrum i Bökensved

Sunt Arbetsliv - satsning på arbetsmiljö och friskfaktorer

Kommunen har en vision om en stark och välmående offentlig sektor. För att fortsätta att bidra till det så inleddes ett samarbete med Sunt Arbetsliv under 2022. Inledningsvis var det ledningsfunktioner inom Barn- och utbildningsförvaltningen som fortbildades men fler förvaltningar ska ta del av utvecklingsarbetet på sikt. Fokus har legat på att arbeta med friskfaktorer och på så sätt skapa robusta och hållbara arbetsplatser där människor mår väl och kan prestera. Arbets sättet ska sedan spridas i organisationen och förhoppningen är att det ska genomsyra arbetet på flera plan. Det handlar till stor del om att skapa hållbara arbetsplatser för medarbetare genom att skapa en god arbetsmiljö. I många fall så handlar det om att tydliggöra ett önskat beteende och stötta såväl individer som grupper för att åstadkomma en beteendeförändring.

Friskfaktorer som bland annat tagits upp inom det gemensamma arbetet med Sunt Arbetsliv handlar om:

- Delaktighet och inflytande
- Kommunikation och återkoppling
- Rättvis och transparent organisation
- Prioritering av arbetsuppgifter
- Tidiga insatser och arbetsanpassning

Kommunanställdas sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron bland kommunanställda har ökat från 2018 till 2022 och landade vid årets slut på 7,5%. De tre senaste åren har påverkats av coronapandemin då de anställda uppmanats att vara hemma vid minsta förkylningssymtom för att om möjligt minska smittspridningen i samhället.

Kvinnor har fler sjukskrivningsdagar än män

Sjukpenningtalet är ett mått på sjukskrivningarnas omfattning och anger antalet dagar per person om alla dagar med sjuk- och rehabiliteringspenning under ett år slås ut på alla försäkrade individer i hela kommunen. Det är stora skillnader i sjukpenningtal mellan kvinnor och män.

Antal utbetalda dagar med sjukpenning och rehabiliteringspenning per registrerad försäkrad i åldrarna 16-64 år exklusive försäkrade med hel sjukersättning eller aktivitetsersättning. (Kolada 2023)

Organisationer med låg och stabil sjukfrånvaro har ofta flera gemensamma friskfaktorer.

God utbildning för alla

Målet innebär att säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla. Kommunerna ansvarar för stora delar av utbildningssystemet. Såväl förskola som grundskola, gymnasium samt för kommunal vuxenutbildning som bidrar till att människor kan utbilda sig och hitta arbete.

Ett hållbart nu för en hoppfull framtid

Förskolan i Västerviks kommun har under de senaste åren arbetet med det gemensamma projektet *Ett hållbart nu för en hoppfull framtid*. Projektet tillkom för att förstärka nya mål inom förskolans läroplan och bygger på att en positiv framtidstro ska prägla utbildningen och den ska ge barnen möjlighet att tillägna sig ett ekologiskt och varsamt förhållningssätt till sin omgivande miljö, natur och samhälle. Förskolorna arbetar på olika sätt och några har fokuserat på exempelvis odling, kompostering och att hushålla med resurser. En pedagog berättar att de inom projektet "... försöker att ge barnen en ryggsäck, så att de vet vad de kan göra för att bidra till en bättre värld." Projektet har även ett fokus på såväl social som ekonomisk hållbarhet och enligt verksamhetschefen för förskolan kommer projektet att fortgå under flera år framöver. Under 2022 tilldelades förskolans pedagogiska centrum Inspira ett hållbarhetsstipendium från Tjustbygdens Sparbank för att de bland annat har utvecklat ett samarbete med flera företag i kommunen kring att återvinna, eller snarare återanvända, deras restmaterial och använda det i utbildningen tillsammans med barnen.

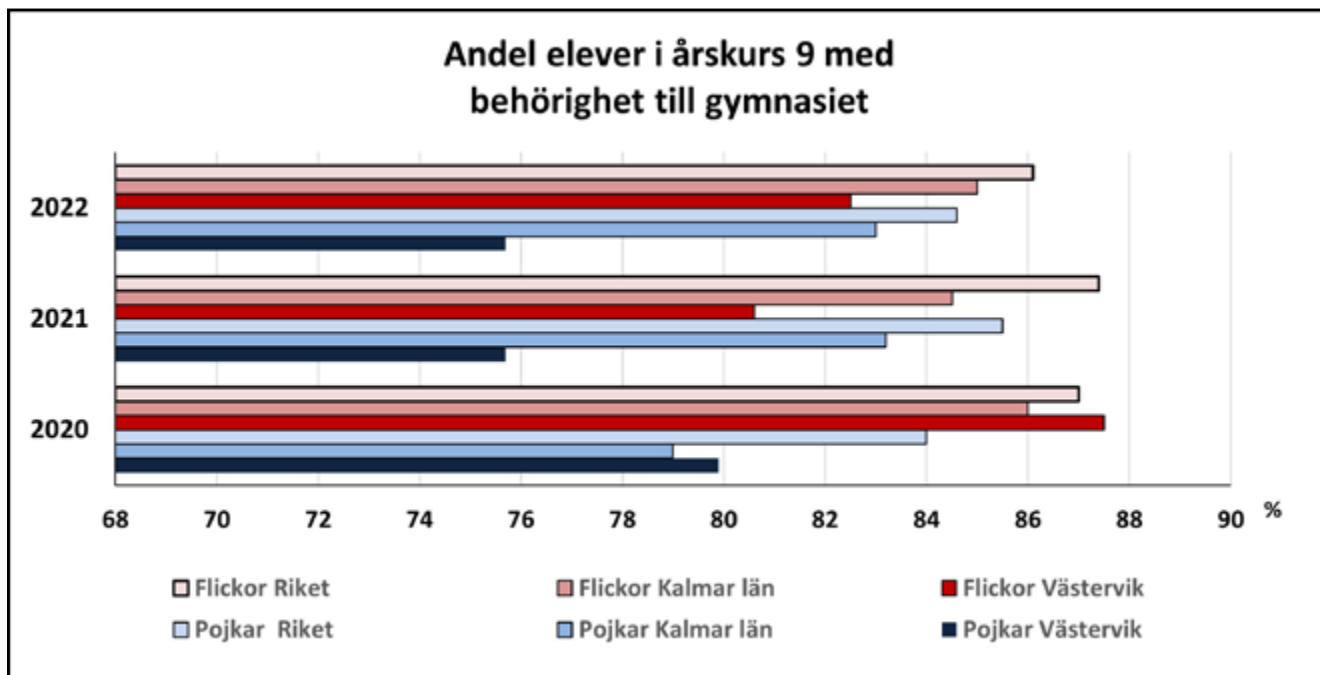
Digitalisering i spåren av coronapandemin

Hela utbildningsväsendet har påverkats i stor utsträckning av konsekvenserna av coronapandemin. De negativa konsekvenserna är många men det har också gjorts framsteg inom skolan till följd av pandemins restriktioner och de nya behov som uppstod i samband med det. Inom grundskolan, framför allt inom de högre årskurserna, inom gymnasiet och Komvux har nya arbetssätt vuxit fram med digitala förtecken. Då skolorna under pandemin periodvis övergick till andra undervisningsformer såsom distans- och fjärrundervisning ställdes nya krav på skolan, lärarna och eleverna. Digitaliseringen av samhället har för- och nackdelar men hade inte Västerviks kommuns grundskolor och gymnasiet kommit så pass långt att varje elev antingen hade en egen Chromebook eller PC så hade inte undervisning kunnat bedrivas i den omfattning som det ändå gjordes.

I det avseendet fanns digitala lösningar redan på plats i kommunen och kunde snabbt ställa om till andra undervisningsformer. Det i sin tur har inneburit utmaningar men också bidragit att höja den digitala kompetensen inom såväl lärarkåren som hos eleverna. Om digitala lösningar inte funnits på plats hade inte alla elever haft möjlighet att delta i undervisningen och kommunens och Agenda 2030:s målsättningen om att nå en "God utbildning för alla" hade försvårats avsevärt.

*Inspira fick
Sparbankens
Hållbarhetsstipendium
2022*

Andel niondeklassare som uppnått behörighet till yrkesprogram på gymnasiet i Västervik, Kalmar län och riket som helhet. (Kolada 2023)

Behörighet till gymnasiet

2022 nådde 79,0 % av alla elever i årskurs nio, behörighet till ett yrkesprogram på gymnasiet. Det är en ökning sedan 2021. Fler flickor var behöriga än pojkar. Västerviks kommun ligger totalt lägre än både rikssnittet och i länet. Oavsett föräldrars utbildningsnivå finns en resultatskillnad till flickornas fördel. Till exempel har flickor som har föräldrar med enbart förgymnasial utbildning högre genomsnittligt meritvärde än pojkar med liknande förutsättningar.

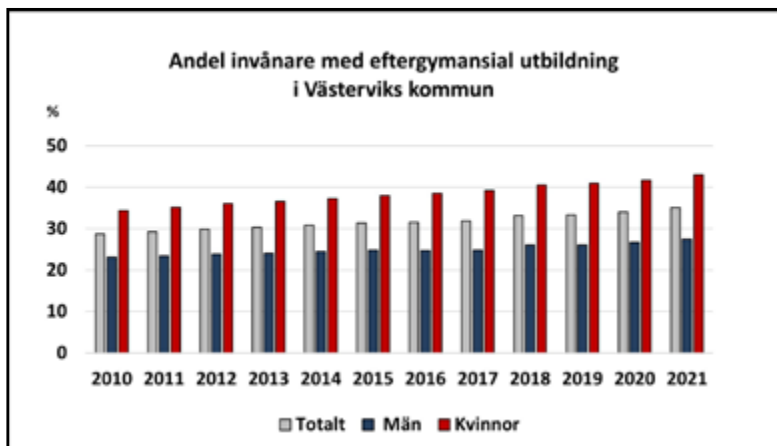

Genomsnittligt meritvärde för slutbetyget i åk 9, 2021/2022 gäller samtliga huvudmän i kommunen. (Kolada 2023)

Stora skillnader i meritvärde och behörighet mellan flickor och pojkar

Fler har eftergymnasial utbildning

Kommunens mål är att andelen invånare i åldern 25–64 år med eftergymnasial utbildning ska öka. Målet är även att eftergymnasial utbildning ska erbjudas med 2 500 platser år 2030. Den eftergymnasiala utbildningsnivån i Västervik har ökat med från 34,0% till 35,1 % under perioden 2020 till 2021. I riket totalt från 44,4 % till 45,1%. Fortfarande ses tydliga skillnader mellan mäns och kvinnors utbildningsnivå.

Invånare med eftergymnasial utbildning 25–64 år, andel (%).
Eftergymnasial avser: eftergymnasial utbildning kortare än 3 år, längre än 3 år samt forskarutbildning. Källa: SCB/Kolada 2023

Campus Västervik

Campus Västervik är ett lokalt kommunalt campus som arbetar med att tillgängliggöra högre utbildning och forskning i en kommun som ligger långt från högskolor och universitet. Alla utbildningar och forskningsprojekt utgår från lokala behov av kunskaper och kompetenser. Under 2022 erbjöds 12 högskoleutbildningar varav sju på grundnivå och fem på avancerad nivå, fem yrkeshögskoleutbildningar samt ett antal kurser på högskolenivå. En ny utbildning som är värd att lyfta fram är Systemutveckling – IT och samhälle som startade höstterminen 2022. Inom utbildningssidan erbjuds nu totalt ca 750 studieplatser,

Sex licentiandprojekt och två doktorandprojekt var pågående under 2022. I dessa projekt är forskarstuderande anställda på Campus Västervik och genomför forskningsprojekt som är utformade utifrån lokala behov. Utöver licentiandprojekten pågick även tio andra FoU-projekt som genomförs av forskare, projektledare eller forskningsassistenter. Alla licentiandprojekt och FoU-projekt har hög relevans för området Hållbar landsbygd. Campus Västervik har även genomfört ett tjugotal kunskapshöjande seminarier och aktiviteter.

*Andelen med
eftergymnasial
utbildning ökar*

Jämställdhet

Jämställdhet innebär att kvinnor och män har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla områden i livet.

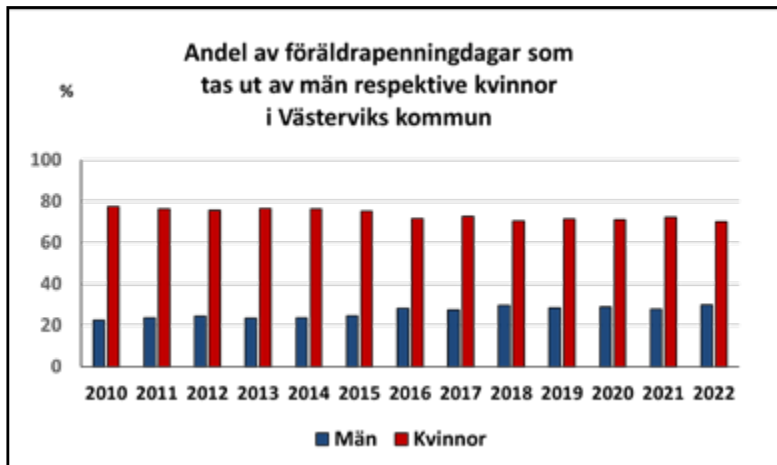
Sverige räknas som ett av världens mest jämställda länder. Men det finns områden där fördelningen av makt och inflytande fortfarande skiljer sig mellan könen, som exempelvis hälsa och sjukskrivningar. Kommunerna har ansvar att ge medborgarna likvärdig service oavsett kön. Det är inte heller bara en fråga om rättigheter, utan handlar också om kvalitet och effektivitet i verksamheten. Som politisk arena, arbetsgivare och välfärdsleverantör har kommunen en viktig roll för att alla ska få lika makt och möjligheter oavsett kön.

Män har i genomsnitt högre inkomster än kvinnor

Det finns tydliga strukturella skillnader mellan kvinnor och män på arbetsmarknaden. Kvinnors genomsnittsinkomster har ökat mer än mäns under 2000-talet. Men fortfarande har männen totalt sett betydligt högre inkomster än kvinnorna. Det gäller både förvärvsinkomster och kapitalinkomster. Fem år efter examen har Sveriges kvinnor i genomsnitt nästan 25 % lägre arbetsinkomst än män som läst en lika lång utbildning. Det beror i hög grad på att många kvinnodominerade utbildningar leder till låga inkomster. Men kvinnor tjänar i genomsnitt mindre än män även bland de som har samma utbildning. I Västervik ligger de kvinnliga kommuninvånarnas mediannettoinkomst på ca 80,5 % av männens.

Männens uttag av föräldradagar ökar

Ett område där jämställdheten ökar i hela landet är uttaget av föräldradagar för pappor. Nivån i Västerviks kommun ligger på ca 70 % vilket är något lägre än riksgenomsnittet och genomsnittet i Kalmar län. När det gäller uttag av tillfällig föräldrapenning (Vård av sjukt barn) tar mammorna ut ca 60% av dagarna.

Andel av föräldrapenning som kvinnor respektive män tar ut i Västerviks kommun (sett till antal nettodagar) Källa: Kolada (2023)

Kvinnors inkomster ligger på 80% av männens

Andel VAB-dagar - Vård av sjukt barn för män respektive kvinnor under 2022. (Kolada 2023)

Jämn könsfördelning i kommunfullmäktige

Ett av delmålen i Kalmar läns Jämställdhetsstrategi är en jämn fördelning av makt och inflytande. Efter valet 2022 har vi 57 ledamöter i Västerviks kommunfullmäktige. 25 är kvinnor och 32 är män. Det innebär att könsfördelningen 44/56. Det är liten minskning av andelen kvinnor jämfört med förra mandatperioden. Det behöver inte vara exakt 50/50 för att få kallas jämn könsfördelning. Med jämn könsfördelning menas att andelen kvinnor respektive män ligger mellan 40 och 60 %.

Fler kvinnor än män bland kommunens anställda

Könsfördelningen bland kommunens anställda är 75 % kvinnor och 25 % män. Denna fördelning har varit mer eller mindre konstant över tid och motsvarar könsfördelningen i Sveriges kommuner.

Sysselsättningsgraden för kommunanställda kvinnor ökar. Samtlig omsorgspersonal inom Socialförvaltningen har möjlighet att en gång per år välja sysselsättningsgrad. Antalet personer som jobbar heltid har ökat betydligt de två senaste åren och Västerviks kommun har högre andel heltidsarbetande inom äldreomsorgen än riksgenomsnittet.

Sysselsättningsgrad hos kommunanställda i Västerviks kommun
Källa: Kolada (2023)

Sysselsättningsgraden för kommunanställda kvinnor ökar succesivt

6 RENT VATTEN OCH SANITET

Rent vatten och sanitet för alla

Vatten är en grundförutsättning för allt levande på jorden, och därmed också en förutsättning för människors hälsa och en hållbar utveckling. Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel

Kommunens dricksvatten tas främst från sjöar

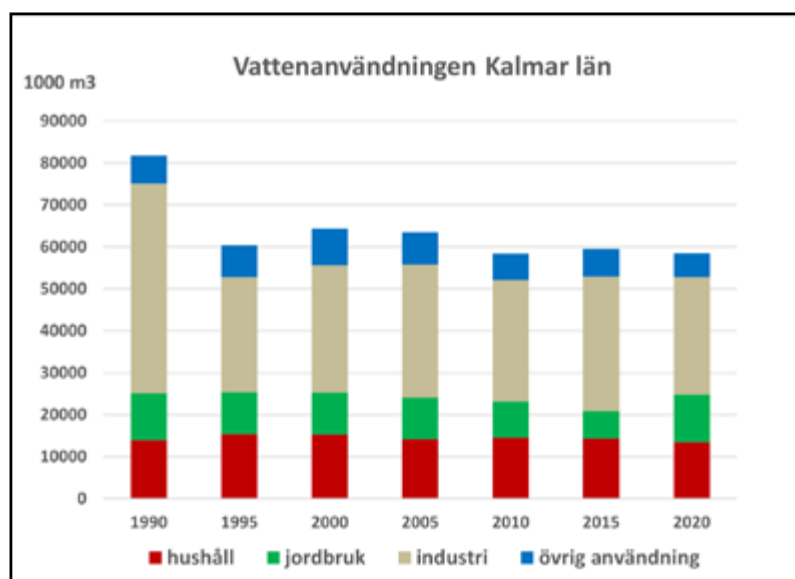
Kommunen har ett stort ansvar att tillhandahålla ekonomiskt överkomligt och säkert dricksvatten av god kvalitet till kommuninvånarna. I Västervik försörjer ytvattentäkten sjön Hjorten drygt 70 % av kommuninvånarna med vatten. Samtliga kommunala vattentäkter har gällande skyddsföreskrifter. Alla de större tätorterna, Västervik, Gamleby och Ankarsrum utnyttjar ytvatten från sjöar till dricksvatten.

Vattenanvändningen i Sverige och i Kalmar län

Den totala vattenanvändningen i Sverige har under de senaste åren varit i stort sett oförändrad och ligger på ca 2,5 miljarder m³. I Kalmar län finns en tydlig minskning av vattenanvändningen jämfört med för 30 år sedan.

Vy över sjön Hjorten - Västerviks huvudvattentäkt

Vattenanvändning i Kalmar län, 1000-tal kubikmeter efter region, användargrupp och vart 5:e år (SCB 2023)

Dricksvattenförbrukningen i kommunen ska minska

Med ett förändrat klimat följer nya utmaningar med låga grundvattennivåer och vattenbrist. Kampanjer för att minska på vattenförbrukningen genomförs regelbundet och under sommaren 2022 rådde bevattningsförbud för alla som har kommunalt vatten. Bevattningsförbudet upphävdes först i december. För att minska dricksvattenförbrukningen sker fortlöpande kartläggning och sökning av läckage. Under 2022 har ett omfattande arbete med en ny huvudvattenledning mellan sjön Hjorten och Västerviks stad pågått. Vattenförbrukning mätt som produktion av vatten hos VMEAB minskade med 180 000 m³ jämfört med 2022. Nivån på vattenförbrukningen bland Bostadsbolagets hyresgäster är lägre än snittet i riket och trenden positiv.

Omfattande arbete med huvudvattenledningen mellan Hjorten och Västerviks stad

Edsåsen

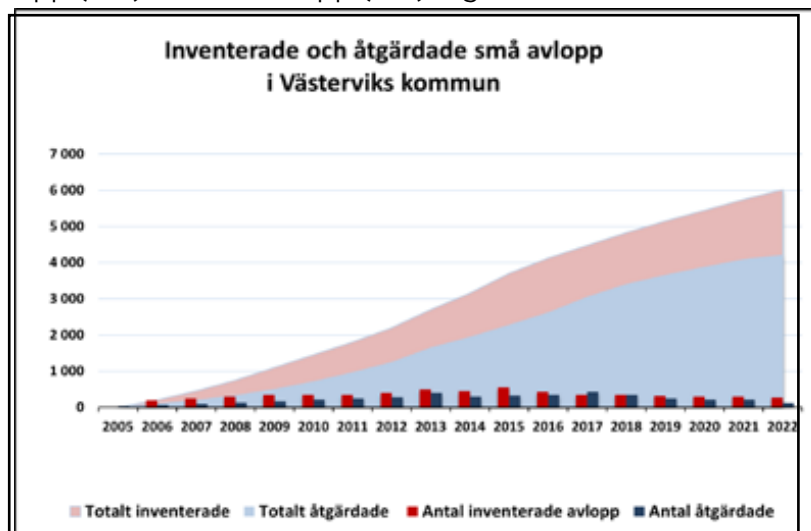
Utredningen om Edsåsen som framtida huvudvattentäkt fortsatte under 2022. Syftet är att undersöka möjligheten att ersätta huvudvattentäkten Hjorten i Västervik med grundvatten från Edsåsen förstärkt med vatten från Storsjön. Undersökningar och propumpningar pågår och vi väntar oss ett definitivt besked om möjligheten att använda Edsåsen som ny huvudvattentäkt om ytterligare ett par år innan ett avgörande om lämplighet kan bedömas. Faller projektet väl ut bedöms utförandeskedet pågå under en tioårsperiod.

Lucerna avloppsreningsverk

Arbetet med anpassning av Lucerna reningsverk till de nya miljökraven som börjar gälla 2026 har fortsatt under året. En ny detaljplan fastställdes under 2022. Detta kommer att resultera i en toppmodern anläggning med den senaste reningstekniken. Reningsverket kommer att få en robust och hållbar teknisk lösning med en dimensionerad kapacitet för 40 000 personekvivalenter. Inom ombyggnationen projekteras också för täckning av slambassänger för omhändertagande av metangasslip, utredning för framtida läkemedelsrening samt ökad energieffektivitet för omhändertagande av överskott från gasproduktionen. Inom ramen för utbyggnadsprojektet har en förstudie för läkemedelsrening utförts. Enligt den provtagning som gjorts släpps årligen 31 kg läkemedel ut i recipienten. Två olika typer av reningsteknik har studerats. (ozon och aktivt kol, GAK). Båda teknikerna klarar att hantera dessa ämnen bra. Ozon är mer fördelaktig ur vissa aspekter men de relativt höga bromidhalterna i avloppsvattnet medför dock att ozon i nuläget inte är en lösning.

Åtgärdande av små avloppsanläggningar har fortsatt

I Västerviks kommun har ca 15 % av husen enskilda avlopp, totalt ca 8000, varav hälften har tidigare bedömts ha dålig rening. I kommunen pågår ett systematiskt arbete med att se till att förbättra de enskilda avloppen. Fastighetsägare med avlopp som inte uppfyller lagkraven uppmanas att åtgärda avloppet inom 2 år. Målet är att samtliga enskilda avlopp ska uppfylla lagkraven och övergången till hög skyddsnivå. Totalt har nära 5750 avlopp inventerats, varav ungefär 4100 har åtgärdats. Under 2022 inventerades 2710 avlopp (hus) och 120 avlopp (hus) åtgärdades.

Antal åtgärdade avlopp i Västerviks kommun (MBK 2023)

Skiss över framtida Lucerna avloppsreningsverk

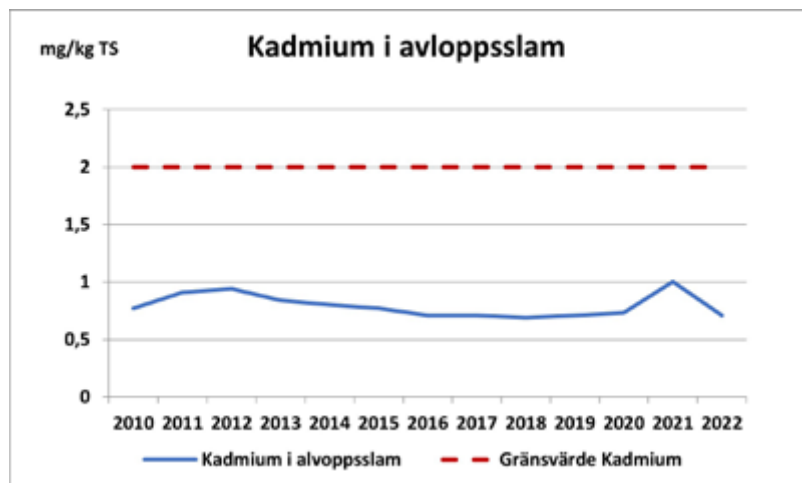
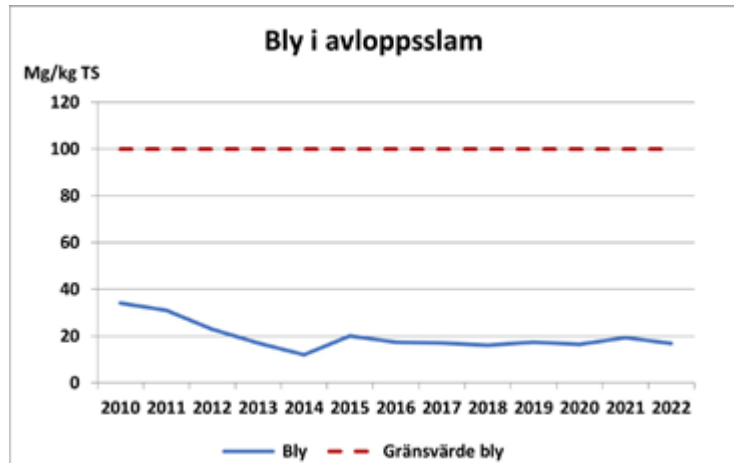
Lucerna avloppsreningsverk byggs om till modern reningsteknik

Vattenprovtagning

Avloppsslam

Tungmetaller och andra gifter följer med avloppsvattnet till reningsverk där de delvis fälls ut i slammet. Kvicksilver, kadmium och bly är utpekade som särskilt farliga ämnen. Det genomsnittliga innehållet av tungmetaller i slam vid samtliga Västerviks avloppsreningsverk har minskat och nationella gränsvärden klaras med god marginal. Slamresterna komposteras och återvinns som anläggningsjord.

Gränsvärdena för bly, kadmium och kvicksilver i slam klaras med god marginal

Årsmedelhalter av tungmetaller i kommunens avloppsslam (VMEAB 2023)

Vattenfördröjande åtgärder

Västerviks kommun har under perioden 2018 till 2022 genomfört ett omfattande lokalt naturvårdsprojekt: *Vattenfördröjande åtgärder i Västerviks kommun*. I nära samverkan med lokala markägare och lantbrukare har ett stort antal åtgärder gjorts för att spara vatten och få bättre anpassning till ett förändrat klimat.

Resultatet av åtgärderna är att vattnets väg i landskapet har fördröjts samtidigt som näringsläckaget minskat och den biologiska mångfalden har ökat. Åtgärderna har dessutom lett till ökad produktivitet i lantbruket och ett effektivare utnyttjande av våra gemensamma vattenresurser. Länsstyrelsen i Kalmar län och Naturvårdsverket har varit mycket nöjda med resultatet och lyft upp projektet och kommunens arbete som ett *Gott exempel*.

Flera nya vattenmiljöprojekt på gång

Kommunen har under 2022 beviljas ytterligare LOVA-bidrag för anläggande av våtmarker och fosfordammar. Fokus är på övergödning men biotopvårdande åtgärder och klimatanpassning ingår också. Där våtmarker och fosfordammar anläggs hålls vattnet kvar i landskapet längre tid. På så vis minskas jordbrukets sårbarhet i detta redan torra kustområde. De avrinningsområden som berörs är Storån, Holmån vid Vråka samt Vindån. Dessutom har länsstyrelsen beviljat kommunen bidrag för vattenanalyser och uppföljning samt för vattensamordning och projektledning.

Biokolets potential i ett cirkulärt jordbruk

I samarbete mellan Linnéuniversitetet, Campus Västervik och Västerviks kommun studeras biokolets potential i en cirkulär ekonomi. Studierna är en del av det Vinnovafinansierade projektet Rest till Bäst. Syftet är att minska näringsläckaget från kustnära åkermark. Det görs genom ett fältexperiment, där olika inblandning av biokol tillämpas över ett antal delområden. Dräneringsvatten från området samlas upp och analyseras koppletterat med labbförsök. Det övergripande syftet där är att använda organiskt avfall (park- och trädgårdsavfall, avloppsslam, frörens och tång) för att producera biokol, som sedan testas för rening. Biokol bildas genom pyrolys av organiskt material och har potential att minska näringsutlakningen, öka fertiliteten i jordbruksmark och även kan absorbera föroreningar.

Västerviks vattenmiljöarbete på StoryMap

Information om "Vattenmiljön i Västerviks kommun" finns tillgängligt på internet. Syftet är att beskriva helheten kring de olika vattenmiljöprojekt och åtgärder som kommunen arbetat med de senaste åren. Med interaktiva kartor, bilder, filmer, texter, rapporter och animeringar kan vi följa vattnets väg i landskapet. Naturvärden, näringsbelastning samt mark- och vattenanvändning redovisas tillsammans med beskrivning av genomförda åtgärder, resultat och erfarenheter. Här kan man läsa om Västerviksmodellen, VA-rådgivning, se animeringar om hur fosfordammar och tvåstegsdiken fungerar och se filmer om hur det ser ut under ytan i våra vikar, och hur man anlägger en våtmark.

[Vattenmiljön i Västerviks kommun \(https://storymaps.arcgis.com/stories/4294bc98fe6a44438626f38697c04d06arcgis.com\)](https://storymaps.arcgis.com/stories/4294bc98fe6a44438626f38697c04d06arcgis.com)

Anlagd våtmark

*Naturvårdsverket
har lyft fram
kommunens vatten-
miljöarbete som ett
Gott exempel*

7 HÅLLBAR ENERGI FÖR ALLA

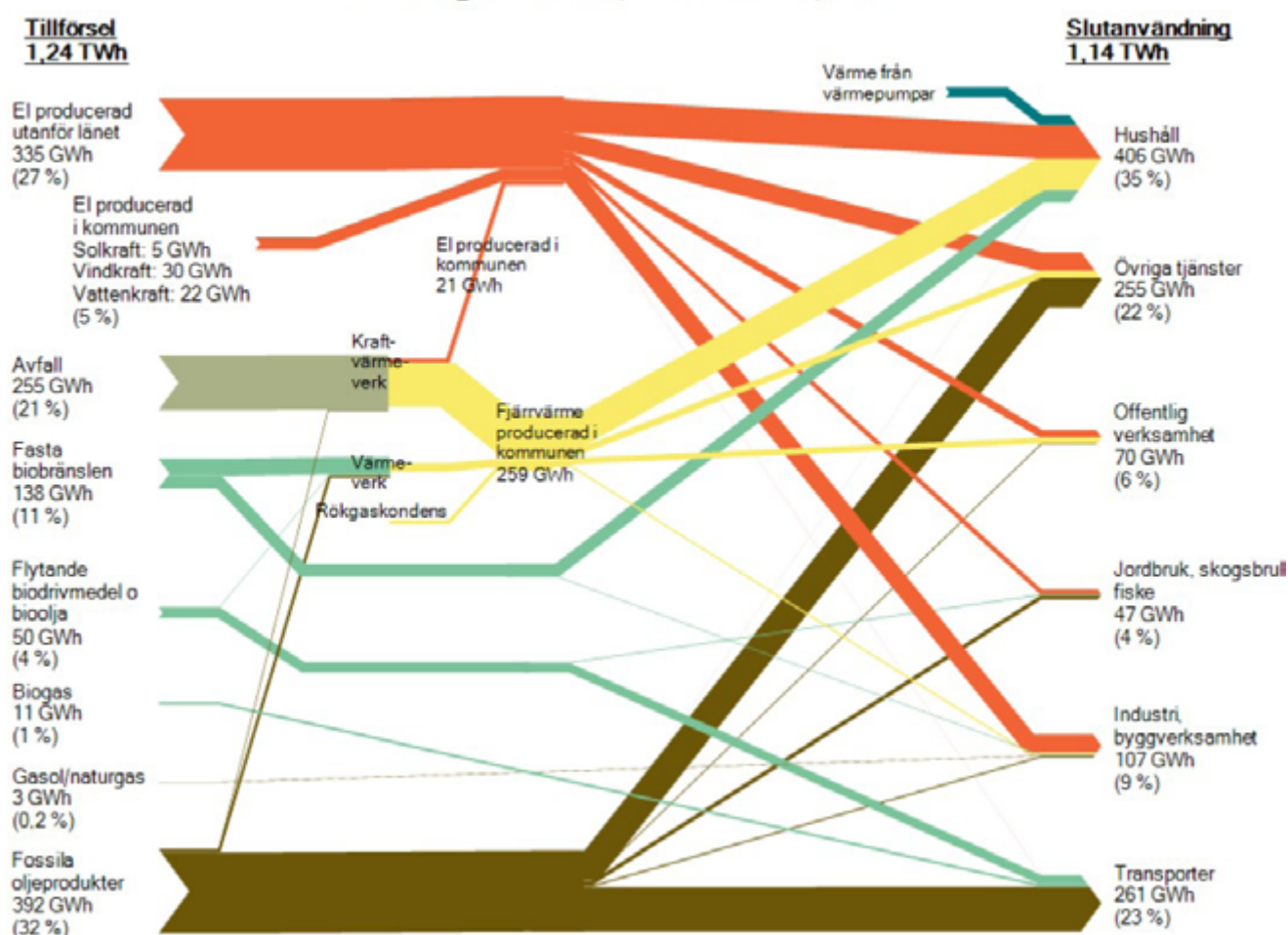
Hållbar energi för alla

Målet innefattar tillgång till pålitlig energi, övergång från fossilbränslen till förnybara bränslen och ett fördubblande av den globala takten i energieffektiviseringen till 2030. Det nationella målet är att Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland med ett energisystem baserat på 100 % förnybar energi.

Energianvändning totalt

I hela Västervik kommun (geografiskt område) användes år 2021 totalt ca 1,14 TWh energi i alla olika former vilket är högre än 2020. Den sektor som använde mest energi totalt sett under 2021 var hushållssektorn (småhus och flerbostadshus). Transportsektorn är den näst största användarkategorin.

Energibalans, Västervik, 2021

Diagrammet bygger på statistik från SCB publicerades i februari 2023. Energikontor Syd har bearbetat data och gjort visualiseringen. Diagrammet åtföljs med en lista av antaganden och viktningar som gjorts.

Elanvändning och elnät

Elanvändningen varierar en del över tid, men har generellt minskat under senare år och utgör ca 35 % av den totala energianvändningen inom kommunen som geografiskt område.

Elnätet spelar en viktig roll i omställningen mot ett mer ut hålligt energisystem. Detta är en stor utmaning för samhället. Omställningen innebär bland annat ett behov av storskaligt införande av fossilfri elproduktion samt elektrifiering av transportsektorn. Anpassningar i elnätet behövs för att klara alla förändringar. Leveranssäkerheten måste vara fortsatt hög, trots att den nya produktionen påverkat elnätet på ett annat sätt jämfört med idag.

Höga energipriser under 2022

Det svenska elsystemet är sammankopplat med det europeiska och våra elpriser påverkas av den europeiska prisutvecklingen. Hela Europa har haft höga elpriser under 2022. Särskilt de södra delarna av Sverige har påverkas av de kraftiga svängningar på elmarknaden. En orsak är höjda naturgaspriser på grund av av Rysslands krig i Ukraina. Utöver höga gaspriser, har lägre vindkraftsproduktion, begränsningar i överföringsnätet och underhåll av kärnkraften påverkat elpriserna under 2022.

Energi- och klimatrådgivning under 2022

Under året har det varit stort fokus på elräkningar, solenergi och elbilladdning. Totalt har energi- och klimatrådgivaren tagit emot 475 förfrågningar vilket är en 80% ökning jämfört med 2021. Av dessa handlade ca 108 om solenergi. 74 frågor handlade om laddstolpar/elfordon. Värmesystem hade flest förfrågningar med 159 ärenden. Bredden av frågor är stor och rymmer allt från hur man lever mer klimatanpassat till tekniska frågor om värmesystem. Under vissa perioder har vi åter kunnat genomföra hembesök vilket är uppskattat hos våra kunder. Elanvändningen fick ett enormt fokus under december månad och även media uppmärksammade detta i sina kanaler.

Strömavbrott

Hållbar energi handlar om att säkerställa tillgången till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla. En indikator är den totala avbrottstiden för elavbrott (längre än 3 minuter). Under 2021 har stormar och problem med luft- och markledningarna inneburit lite längre avbrottstider än önskvärt. Under år 2021 var elavbrotten 118 minuter i genomsnittlig avbrottstid per kund i hela kommunen (SAIDI/ Kolada 2023).

Investeringsstöd till energieffektivisering

Energieffektivisering handlar både om att minska behovet av energi och få till en effektivare användning av den energi som ändå behövs. En effektivare energianvändning ger vinster både för ekonomin och för miljön. Ett exempel är det pågående utbytet till LED inom den offentliga belysningen. Investeringsstöd till energieffektivisering av föreningslokaler har genomförts i samverkan med Stiftelsen Tjustbygdens Sparbank.

Investeringsplan med fokus på energieffektivisering

Under 2022 ansökte och beviljades Västerviks kommun EU-stöd (EUCF) för att under kommande år ta fram en investeringsplan för kommunkoncernen med fokus på energieffektivisering. Utgångspunkten för arbetet är kommunens Energi-och klimatstrategi.

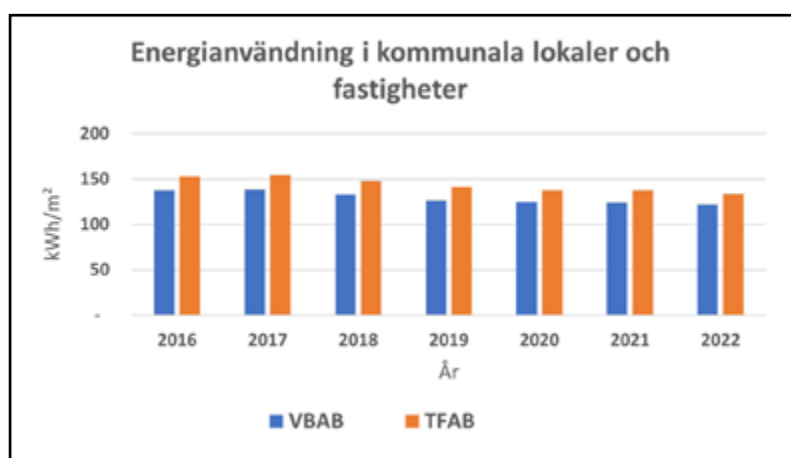

*Energipriserna
ökade kraftigt
under 2022*

Energieffektivisering i kommunens fastigheter

Uppvärmning av bostäder och andra lokaler står för ca 65 % av kommunkoncernens totala energianvändning. Både Bostadsbolagets (VBAB) och Tjust Fastigheters (TFAB) lokaler arbetar kontinuerligt med energieffektivisering. I samband med nybyggnation förstås men mest kvar att göra är i det befintliga fastighetsbeståndet. 2022 var energianvändningen i befintliga bostäder och lokaler inom VBAB 122 kWh/m² respektive TFAB bestånd 133 kWh/m². Sedan 2016 är 100 % av den el som köps in till kommunkoncernen förnybar. Under 2022 var andelen förnybar och återvunnen energi i kommunala lokaler (ej bostäder) 97%. VBAB har satt ett nytt mål för sin verksamhet - att senast vid utgången av 2025 producera minst 1 GWh egen energi och målet för TFAB är 2 GWh/år. Genom att använda fjärrvärme som huvudsaklig uppvärmning blir VBAB klimatpositiva.

Energianvändning i kommunala lokaler och fastigheter, normalårs korrigerat (VBAB/TFAB 2023)

Lokal produktion av energi

Uppvärmning av fastigheter domineras av fjärrvärme baserad på biobränslen och avfall i Västerviks stad och biobränslen i Gamleby och Ankarsrum. Pellets, ved och värmepumpar är också vanligt, särskilt där fjärrvärme inte kan erbjudas. Västervik Miljö & Energi har fjärrvärmenätet i Ankarsrum och Gamleby förutom nätet i Västervik, med huvudanläggningen för fjärrvärmeproduktion Stegeholsverket, där det också produceras el i kraftvärmeproduktion. Kraftvärmepannan kan under optimala förhållanden producera uppemot 30 GWh per år.

Produktionen av solenergi är under snabb utveckling.

Produktionen av förnyelsebar energi ökar både genom initiativ från kommunala och privata aktörer. Kommunkoncernen har tre fastigheter med solproduktion på taken med en yta om totalt 515 kvadratmeter; Totebo hallen, Edshöjden samt Dalsgården i Gunnebo. Dessa kan tillsammans ge el för 72,8 MWh per år. På Edshöjden finns även solpaneler för värme. Flera större solcellsparkar håller genom privata initiativ på att projekteras inom kommunen.

Lokal energiproduktion 2022:

Kraftvärme: 19,5 GWh
 Vindkraftsel: 29 GWh (6 anl.)
 Vattenkraft: 22,1 GWh (14 anl.)
 Solel: 2,8 GWh (513 anl.)

Fjärrvärmeproduktion

Fjärrvärme: 244 GWh

*VBAB och TFAB
 har fortsatt
 minskad
 energianvändning
 i sina lokaler*

Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Målet innebär att verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla. Kommunen har en central roll i att rusta medborgarna för framtidens arbetsmarknad och att skapa ett gott företagsklimat lokalt samt vara en attraktiv arbetsgivare.

Näringsliv i förändring

Västerviks kommun utgör en egen arbetsmarknadsregion (FA-region). Det senaste decennierna och framgent ser vi en utveckling där de stora industrierna har omlokaliserats utomlands samtidigt som medelstora industrier, offentliga institutioner och tjänsteföretag utgör basen för arbetsmarknaden parallellt med att handel, besöksnäring och gröna näringar blir alltmer betydelsefulla.

Under 2022 påverkades näringslivet av större omvärldshändelser, främst kriget i Ukraina. Under åren med pandemi ökade kostnaderna för bl a logistik och problem uppstod med leveranskedjor. En effekt av kriget i Ukraina är ökade energipriser, ökad inflation och ökade räntor. Bland de gröna näringarna har priser på insatsvaror ökat markant och handel, restaurang och byggsektorn påverkas när den konsumtionsledda delen av ekonomin bromsar in. Sammantaget har näringslivet i Västerviks kommun inte drabbats av några större negativa effekter trots ett besvärligare konjunkturläge. Det finns dock tecken med varsel och nedläggningar som indikerar att det under 2023 finns en ökad risk.

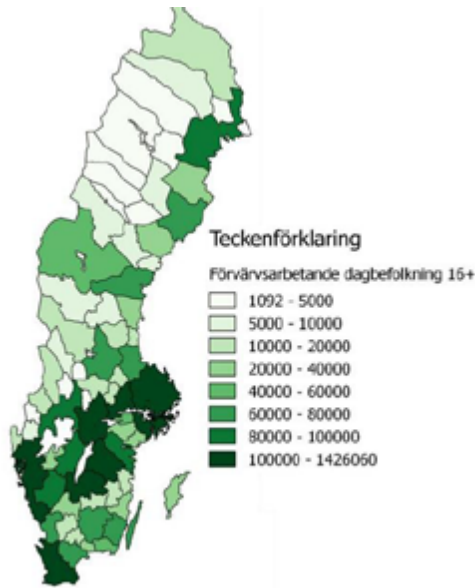
Besöksnäringen

Året 2022 gör Västervik all time high utifrån de kommersiella gästnätterna inrapporterade till SCB. Det innebär en ökning jämfört med året innan med 8 %. Detta jämförs med 2021 som även det var ett väldigt bra år, näst bästa genom tiderna. Internationella marknaden är i stort sett tillbaka i "ordinarie" 2019 års nivåer, den internationella marknaden var den som påverkades mest av pandemin och pandemi-restriktioner. 17% var utländska besökare.

Jämfört med året innan pandemin, 2019, innebär 2022 års siffror en ökning med ca 16 %. (källa:SCB/Tillväxtverket bearbetat av Tourism i Skåne). År 2022 var antal gästnätter i kommunen; 467 913. Utökad marknadsföring, samverkande kampanjarbete och förlängning av besöks säsongen har varit bidragande faktorer.

*Många fler
besökare till
kommunen under 2022*

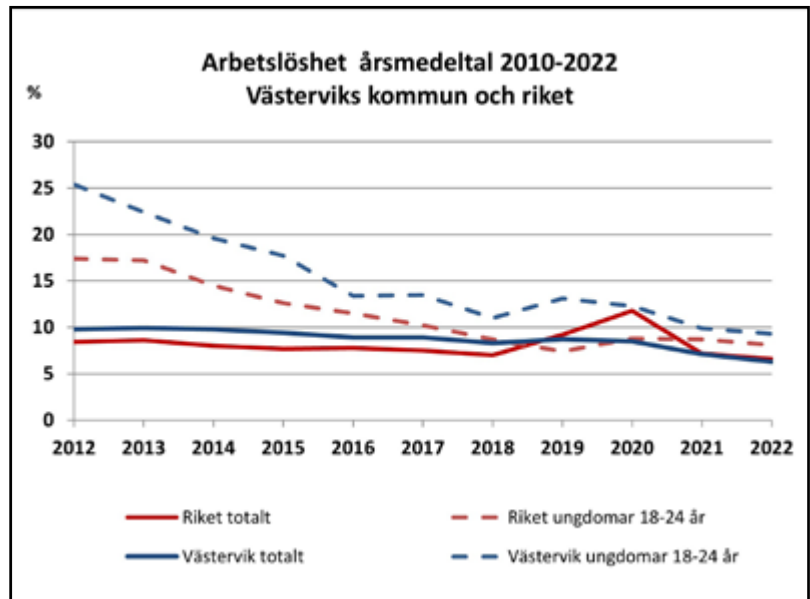
Källa: SCB

Förvärvsarbetande dagbefolkning i olika regioner (Arbetsförmedlingen 2022)

Fortsatt minskad arbetslöshet i Västervik under 2022

Arbetslösheten i Västerviks kommun har fortsatt minska och var lägre i december 2022 jämfört med samma period 2021. Även långtidsarbetslösheten har minskat och i Västervik understeg arbetslösheten totalt nivån för riket. Även inom gruppen utrikesfödda har arbetslösheten minskat mer än i riket. Arbetsmarknaden har haft en fortsatt stark utveckling under större delen av 2022 med en stor efterfrågan på utbildad arbetskraft. Antal lediga jobb i Västerviks kommun ökade med 50 % under året.

Arbetsförmedlingen bedömer att arbetslösheten kommer att öka under 2023 och första halvåret 2024 i takt med att konjunkturen försvagas, för att därefter minska då aktiviteten i svensk ekonomi väntas stärkas på nytt. Samtidigt har många arbetsgivare fortfarande svårt att hitta arbetskraft med efterfrågade kompetenser vid rekrytering. Enligt Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsprognos från hösten 2022 bedömer man att pågående konjunkturavmattning påverkar arbetsmarknaden, men att en fortsatt hög efterfrågan på utbildad arbetskraft kvarstår.

Arbetslöshet i Västerviks kommun och riket 2012 till 2022 (Arbetsförmedlingen)

Nyföretagande

Under 2022 hade Västerviks kommun ett positivt nettotillskott av 55 företag, att jämföra med 2021 då nettotillskottet var 72 företag. Det tillskottet innebar en företagstillväxt på 1,6%, en tillväxttakt som minskade något jämfört med 2021, men i paritet med tidigare år och motsvarar snittet av företagstillväxten i Kalmar län 2022. Antalet nystartade företag ligger kvar på samma, historiskt sätt, höga nivå som tidigare år. Antalet nyetablerade företag ökade under 2022, 75 stycken, jämfört med 2021 då 81 företag etablerade sig. Under året minskade antalet nystartade företag överlag i riket, Västerviks kommun har fortfarande en lägre andel nystartade företag som andel av totala antalet företag.

Fortsatt minskad arbetslöshet under 2022

Företagsklimat

I Svenskt Näringslivs betygssättning av Sveriges 290 kommuner gällande företagsklimatet minskade Västervik med tre platser till 180 jämfört med 177 året innan. Det lokala företagsklimatet förbättras generellt, och i år uppmättes det högsta snittbetyget för kommunens sammanfattande område på tio år. Förbättringen beror på både mer positiva enkätsvar än tidigare och på att flera statistikfaktorer i kommunen har utvecklats åt rätt håll. Mest positiva förändringar ses i enkätsvaren om kommunens tjänstepersoners och kommunpolitikernas attityder.

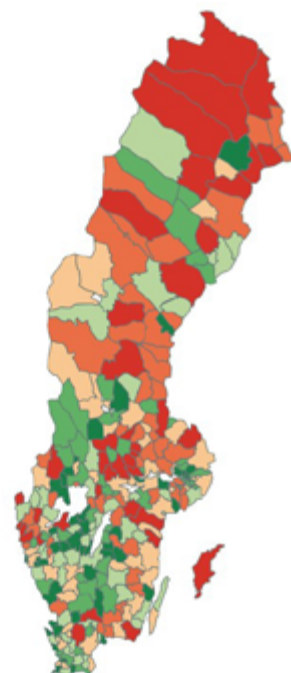
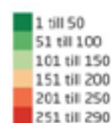
Insikt är Sveriges kommuner och Regioners servicemätning av kommunernas myndighetsutövning. Via Insikt kan man se att servicenivån mot företag fortsätter att öka. 2022 års undersökning tyder på ett lyft jämfört med tidigare år och av ca 189 deltagande kommuner hamnar vi nu preliminärt något högre än 2021 (då plats 95). Det totala betyget 77 av 100 klassas som högt av SKR och är en ökning från föregående år då kommunen låg på 74,7

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen ställer krav på att kommunen ska ha god ekonomisk hushållning, vilket betyder att det ekonomiska resultatet ska vara positivt sett över en längre period. Den kommunala koncernens verksamheter ska bedrivas med god kvalitet, kostnadseffektivt och med en rimlig självfinansiering av investeringarna. Grundtanken är att dagens kommunmedborgare ska finansiera sin egen kommunala välfärd och inte förbruka vad tidigare generationer tjänat ihop, eller skjuta upp betalningen till framtida generationer. God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomi och verksamhet på kort och lång sikt. Västerviks kommun har de senaste åren visat stabila ekonomiska resultat samtidigt som skattesatsen varit oförändrad. Pandemiåren har givit starka ekonomiska resultat som förklaras av generella statliga pandemistöd.

Kommunens resultat för 2022 blev 100,1 mnkr (föregående år 83,7) vilket är 71,1 mnkr mer än ursprungligt budgeterat resultat. Budgeten har ändrats två gånger under året: I juni godkände KF ett uttag från RUF (resultatutjämningsfond) på 27,3 mnkr för kommunstyrelsen för att täcka extra löner och utökade friskvårdsbidrag efter pandemin. I november godkände KF ytterligare ett RUF-bidrag till socialförvaltningen på 9,5 mnkr för att täcka ett prognosticerat underskott. Förklaringen till årets resultat är kraftigt förbättrad skatteprognos mot budget (+ 95,3 mnkr) och ersättning för viss del av sjuklönekostnader (+13 mnkr). Utan dessa tillskott hade resultatet i stället varit negativt. Våra tidigare utmaningar kring demografi, kompetensförsörjning och en hög investeringstakt finns kvar även efter pandemin. Under året har konjunkturen oväntat snabbt avtagit och vi har fått stora ekonomiska utmaningar i form av höjda räntor och inflationstal som vi inte varit i närheten av på många år. Det innebär ett helt nytt ekonomiskt läge som vi snabbt måste anpassa oss till.

För 2022 hade KF beslutat om två finansiella mål för kommunen. Båda målen uppnåddes. Det ena målet var att resultatet för 2022 ska uppgå till minst 1,2 % av skatteintäkter och kommunal utjämning. Det andra målet var att självfinansiera investeringar till 100 % (årets resultat + avskrivningar sett i ett femårsperspektiv).

Svenskt Näringslivs företagsranking av landets kommuner 2022.

*Kommunens finansiella
mål för 2022
uppnåddes*

9 HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR

Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Målet innebär att bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.

Västervik är en "mellanlägeskommun"

Att investera i hållbara företag, industrier, forskning, miljövänlig teknik och innovation är alla viktiga sätt att skapa förutsättningar för en hållbar utveckling. Goda kommunikationsmöjligheter, både fysiska och digitala, är idag en grundförutsättning för företag och smarta arbetssätt. Relationerna med större städer är relativt svaga och dessutom finns inte heller någon tydlig specialisering vare sig mot boende eller arbete. Satsningar på vägar, järnvägar och IT är viktiga för att öka tillgången på arbetstillfällen, för att bedriva företagsverksamhet och en långsiktigt hållbar tillväxt.

Pendling och kollektivtrafik

Under 2021 ökade såväl utpendlingen som inpendlingen jämfört med 2020 (Negativt pendlingsnetto på 953 personer). Antal personer som både arbetar och bor i kommunen var 16 682.

Tätortstrafiken i Västervik förlängdes under året till Hornslandet. Ytterligare turer har satts in på sträckan Ankarsrum-Hjorted-Totebo. Mellan Västervik och Vimmerby tar det 55 minuter med buss. Till Kalmar tar det ca 2,5 timmar. Det finns inga pendlingsförbindelser längs E22 över länsgränsen till Östergötland. 74% av kommunens befolkning bor i kollektivtrafknära lägen, d.v.s. har en trafikerad hållplats inom 500 meter från folkbokföringsadressen. En trafikerad hållplats är hållplats, för samtliga trafikslag som trafikeras med minst en avgång per timme, vardagar mellan 06:00 och 20:00. Avståndet till hållplats utgår från fågelvägen.

Destination Gotland bedrev färjetrafik under sommaren 2022. Destination Gotland har trafikerat sträckan Visby-Västervik sedan 2017. Enda undantaget är pandemiåret 2020. Företaget har aviserat att det inte blir någon trafik under sommaren 2023 på grund av dålig lönsamhet och höga bränslepriser.

Skärgårdstrafiken

Ett nytt avtal för sammanhållen persontrafik året runt i skärgården, inklusive skolskjuts, har upphandlats tillsammans med regionen, Oskarshamns kommun och PostNord, och omfattar perioden 2022 - 2028.

Fler cykelbanor och cykelplan

En ny gång- och cykelbana samt vändplan färdigställdes under sommaren i Blankaholm. Projektering av ytterligare gång- och cykelvägar pågår, dels för Norrlandet, dels för Stora Trädgårdsgatan, den senare i samverkan med Trafikverket. NTFs trafiksäkerhetsdag har genomförts på samtliga skolor. I slutet av 2022 påbörjades arbetet för att ta fram en Cykelplan för kommunen.

Gotlandstrafiken under 2022

*Cykelplan
för kommunen*

Fiber och bredbandsutbyggnad

Att ha tillgång till bredband är idag nästan en förutsättning för att man ska kunna tillgodogöra sig många av tjänsterna vi nu ser som självklara. Ytterst är tillgång till bredband en demokratifråga. Under 2022 hade 96 % av alla hushåll och företag i kommunen möjlighet till optofiberanslutning. Mot slutet av året fick VMEAB ytterligare bredbandsmedel via Post- och telestyrelsen och utbyggnad på flera platser pågår. Det är flera olika företag som bygger fibernät i Västerviks kommun, bland annat Västervik Miljö och Energi AB, Telia, Telenor och IP Only. En fortsatt nedstängning av telestationer i Telias kopparnät pågår. Under 2022 stängdes sju stationer och vi fick besked om att ytterligare två stationer stängs år 2023.

Ökad digitalisering

Den digitala mognaden inom kommunkoncernen har tagit stora steg framåt under pandemin. Kompetensutveckling och många möten, såväl interna som externa, hålls digitalt inom samtliga verksamheter, även undervisning på gymnasiet och Komvux har fått ske digitalt. Digitaliseringen omfattar såväl ökning av antalet digitala verktyg, att göra digitala hjälpmedel tillgängliga samt att förbättra kompetensen gällande användandet. Arbetet med e-tjänster har fortsatt liksom implementeringen av e-arkiv och e-signering. Andra exempel är Västervik Resort som har genomfört flera digitaliseringsprojekt; automatisk incheckning, digitalt kösystem, digitalt beställnings- och betalssystem på restauranger, digitalt betalssystem för parkering och laddstationer. VMEAB har förbättrat logistik och ruttplanering vid hämtning av avfall och slam samt infört digitalisering av vattenmätare hos kunder. IT-säkerhet kommer bli allt viktigare och där behöver kommunen etablera fler rutiner och arbeta mer med våra system för att minska vår sårbarhet.

Testbädd för drönare på Västerviks flygplats

Arbetet med att göra flygplatsen i Västervik till ett nationellt center för drönarutveckling fick under 2021 klartecken från Transportstyrelsen. Utvecklingen av drönartestbädden har pågått under året. En förstudie med finansiering via Tillväxtverket drivs nu genom ett uppdrag till Västervik Framåt. Syftet är att skapa en större regional affärsnytta med testbädden i Västervik.

Drönare används nu som en naturlig del i flera av kommunens verksamheter, exempelvis för räddningstjänsten men även för fotografering och mätning och i samband med uppföljning av exempelvis vattenmiljöprojekten.

Industrietableringar

En intressant signal är att vissa, större etableringar, är verksamheter som är inriktade på hållbarhet och nyttjande av lokal energiförsörjning. Anläggande av solcellsparker ökar markant där tillstånd har beviljats för parker på sammanlagt hundratals hektar.

Genom samarbetet med innovationsnätverken AtrinoVA och Kalmar Science Park har antalet lokala och etablerande företag ökat som söker möjligheter att utveckla sin verksamhet bl a för affärsidéer som grundar sig på hållbarhet och cirkulär ekonomi.

*Västervik först i
landet med
luftområde för
drönartester*

Minskad ojämlikhet

Ett jämlikt samhälle bygger på principen om allas lika rättigheter och möjligheter. I ett jämlikt samhälle har alla lika rättigheter och möjligheter. Det spelar till exempel ingen roll vilket kön, vilken etnicitet eller religion man har eller hur gammal man är.

Välkommen till Werkstan

Werkstan är Västerviks nya kreativa vardagsrum. En plats i centrala Västervik dit alla oavsett ålder, kön och etnicitet är välkomna. Werkstan erbjuder ett brett utbud av material för skapande. Här finns allt för klassiska målartekniker och man kan prova att dreja och skapa i keramik. En meningsfull fritid är en viktig del av livet som alla barn och unga har rätt till, oavsett funktionsförmåga. I Västervik finns en Öppen fritidsgård där ungdomar med neuropsykiatriska funktionsvariationer, NPF, kan få extra stöd. Fritidsgården erbjuder verksamhet för dem som är mellan 11-16 år och har en neuropsykiatrisk funktionsvariation.

Werkstan är Västerviks nya mötesplats

Tillit

Att uppleva tillit är en del av det sociala välbefinnandet. Det handlar om att vara bekräftad och känna sammanhang och tillhörighet i vardagen, i familjen, i skolan, på jobbet och bland vänner och det gäller både det sociala och psykiska välbefinnandet. När man skapar möjligheter till fysiska mötesplatser i vardagen för människor med olika ålder, kön, bakgrund och sociala och ekonomiska förutsättningar, minskar den mentala och sociala distansen mellan medborgarna. Andelen som uppger att de i allmänhet inte kan lita på de flesta människor har ökat sedan i början av 2000-talet. Det är framförallt personer, både kvinnor och män med låg utbildningsnivå som har låg tillit till andra. Under 2022 var det 26% av kommuninvånarna som uppgav att de saknade tillit till andra. (26% av kvinnorna och 27% av männen).

Andel (%) invånare i Västerviks kommun 16-84 år med avsaknad av tillit till andra. Resultaten är 4-årsmedelvärden hämtade från den nationella enkäten Hälsa på lika villkor. Källa: Folkhälsomyndigheten/Kolada (2023)

26 %
saknar tillit
till andra
människor

Integration

Ett mått på integration är andel nyanlända flyktingar som lämnat Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag och börjat arbeta eller studera. Länstalet för mottagande av nyanlända under 2022 var 187 personer varav Länsstyrelsen fördelat 41 personer till Västerviks kommun. Under 2021 har kommunen tagit emot 46 personer. Knappt hälften av dessa har varit barn.

En positiv utveckling kan ses i andelen flyktingar i kommunen som kommit in på arbetsmarknaden. Det är dock stora skillnader mellan män och kvinnor.

Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år. Med skyddsbehövande och deras anhöriga avses personer som sökt asyl och fått uppehållstillstånd, deras anhöriga samt kvotflyktingar. Personerna har bott i Sverige 4-6 år. Kolada 2023

Servicepunkter

I Västerviks kommun finns nio servicepunkter i matbutiker. Där kan man utöver att ta del av kommersiell service bland annat få hjälp med att hitta information på kommunens hemsida. Även 2022 har varit ett utmanade år för butikerna vad gäller lönsamhet och ökade kostnader. Flera butiker har ett utsatt ekonomiskt läge, och skulle en butik behöva stänga skapar det långa avstånd för invånarna till livsmedelsinköp och ombudstjänster. I ett samarbetsprojekt med Oskarshamns kommun tas en gemensam serviceplan fram, som ska beslutas om under år 2023. Flera butiker har digitaliserats och erbjuder idag obemannade öppettider.

Inkomstspridning

För att redovisa ojämnheten i inkomstfördelningen hos en befolkning används begreppet Gini-koefficient. Länder och regioner med stor inkomstspridning har hög Gini-koefficient. Koefficienten avser disponibel inkomst per konsumtionsenhet och kan anta ett värde mellan 0 och 1.

Skillnaderna i inkomster mellan invånarna i Västerviks kommun är lägre än i riket som helhet. 2021 var Ginikoefficienten 0,28 i Västervik jämfört med 0,33 i riket som helhet.

Servicepunkt.

*Fler flyktingar
i förvärvsarbete*

11 HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN

Hållbara städer och samhällen

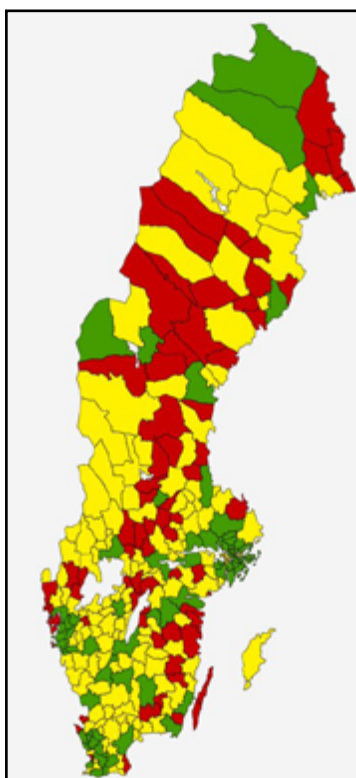
Hållbar stadsutveckling omfattar hållbart byggande och hållbar planering av bostäder, infrastruktur, offentliga platser, transporter, återvinning och säkrare kemikaliehantering.

Flertalet är nöjda med att leva och bo i kommunen

De medborgare som under 2021 svarade på SCB:s enkät om hur det är att leva och bo i Västerviks kommun gav bättre betyg än rikssnittet. 95% tyckte att kommunen är en mycket eller ganska bra plats att bo och leva på. Fördelningen mellan kvinnor och män var 97% respektive 93%. (I riket 92%).

Vi blev färre kommuninvånare under 2022

Efter flera år av befolkningsökning så minskade antalet kommuninvånare under 2022. Befolkningen uppgick vid årsskiftet till 36 650 personer. Det är en minskning med 97 personer jämfört med året innan. Förklaringen till minskningen var ett stort negativt födelsenetto (-208) samtidigt som flyttnettot var lägre än de senaste åren. Flyttnettot var negativt för inrikes flyttningar (-15) medan det var positivt för utrikes flyttningar (+109). Totalt +94. De inrikes flyttningarna var negativa för första gången på tre år för Västerviks del. I någon mån var det en återgång till det "normala" då de senaste tio åren har präglats av negativa inrikes flyttningar. Gentemot övriga länet var flyttnettot -36 och gentemot övriga Sverige +21. Gällande invandringar var nettot något högre än de senaste åren. Invandringssiffrorna är dock betydligt lägre än vad de var under de år som föregick Corona-pandemin. Det som sticker ut med det gångna året är främst de låga födelsetalen. Antalet födda var 262, så låga födelsetal har vi inte sett i kommunen på över 50 år. Antalet döda var i nivå med de senaste åren. Medelåldern ligger på 46,6 år och 49,9% var kvinnor och 51,1% män. 81,1 % av kommuninvånarna bor i tätort.

Demografisk försörjningskvot i landets kommuner 2022
Röda 20% med högst obalans
Gula 60% av kommunerna
Gröna 20 % med minst obalans

Demografisk obalans

En stor utmaning är den allt äldre befolkningen. Västervik tillhör det kommuner som har stort obalans och en sned åldersfördelning. Här finns en hög andel personer i åldern 0-16 och 64+, jämfört med antalet kommuninvånare i åldrarna däremellan. Den demografiska utvecklingen påverkar i hög grad kommunens verksamheter. 2022 var den demografiskaförsörjningskvoten i Västervik 1,01 jämfört med 0,77 i riket som helhet.

Ökat bostadsbyggande

Bostadsbyggandet i kommunen har ökat de senaste åren. Det finns få lediga bostäder, i både centralort, tätorter och på landsbygden. Antalet bygglovsärenden var rekordhögt under 2020 och nivån höll i sig under 2021 men har avtagit något för helåret 2022. Det är främst inom områdena Horn, Ekhagen och Gertrudsvik som byggnationen är som mest intensiv. Under 2022 antogs 3 detaljplaner:

- Lucerna reningsverk
- Stadsplan för Stegeholmsområdet
- Husbilen 1

Den demografiska obalansen ökade under 2022

Nära till naturen i hela kommunen

Även inne i Västerviks stad är tillgången på grönområden och blåa stråk god. Alla Västerviksbor har idag ett grönområde som är större än 0,1 ha inom ett avstånd på 300 meter från bostaden. De flesta (96 %) når ett grönområde som är större än 0,3 ha eller har en tillgänglig strandlinje inom 200 meter från bostaden. Men Västervik är en stad som snabbt växer i utbredning och pågående exploateringsplaner riskerar att minska grönytorna i stadens omgivningar.

Upplevelsepromenad vid Skeppsbrokajen i Västervik

Under 2022 har området längs med Skeppsbrokajen i ordningställt. Skeppsbrokajen i centrala Västervik har en rik historia med sina rederier och verksamheter knutna till sjöfarten, och i form av en upplevelsepromenad presenteras området för för kommuninvånarna och besökare.

Promenadstråket längs Skeppsbrokajen

Träbyggnadsstrategi

Under 2022 antogs en Träbyggnadsstrategi för kommunkoncernen. Den innehåller strategier och mål för ett ökat träbyggande och hållbar byggnation. Syftet är att bidra till en mer hållbar byggbransch och att utveckla Västerviks identitet som en träkommun. Med träbyggnad menas ett byggnadsverk där merparten av den bärande konstruktionen är av trä. Under de senaste 5 åren byggdes ca hälften av kommunkoncernens egna större byggprojekt i trä.

Utmärkelse för hållbart byggande

Under 2022 erhöll Västerviks Bostads AB utmärkelsen svensk kvalitet - SIQ - och är med det ett föredöme för hållbart byggande. Utmärkelsen Svensk Kvalitet - hållbar framgång fokuserar på att finna goda förebilder och att ge detaljerad återföring för att hjälpa till i den fortsatta utvecklingen.

Projekt Bökensved

Under 2022 byggdes Bökensveds simhall till med en ny 25-meters bassäng och ett bad- och lekland för de minsta. Under den närmaste 10-15-årsperioden kommer hela Bökensvedsområdet att genomgå en stor förändring. Kommunen planerar för en ny arena för issporter och evenemang, nya fotbollsplaner, en ny idrottshall, en aktivitetspark och fler möjligheter till spontanidrott.

Nytt Kulturmiljöprogram för kommunen

Ett nytt uppdaterat Kulturmiljöprogram antogs av fullmäktige under 2022. Kulturmiljöprogrammet är ett planeringsunderlag som samlar kunskap om kommunens kulturmiljöer. Programmets syfte är dels att fungera som ett kommunalt planeringsunderlag, dels att visa kommuninnevånare och besökare kommunens rika och varierande historia.

Låga halter av luftföroreningar

Luftkvaliteten i Västerviks kommun är jämförelsevis bra. Miljökvalitetsnormerna klaras och miljömålen uppnås för såväl svaveldioxid, kvävedioxid, partikelhalter, och bensen. Mätningarna visar på en tydlig minskning av partikelhalten i Västerviks stad sedan början av 2000-talet. Största utsläppskällan av luftföroreningar i Västervik bedöms vara trafiken. Årsmedelvärdet var $14 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Det är långt under miljökvalitetsnormen som är på $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ och inte får överskridas. Miljömål för årsmedelvärdet är $15 \mu\text{g}/\text{m}^3$ och även det uppnås.

*Nytt
Kulturmiljö-
program
antaget*

Hållbar konsumtion och produktion

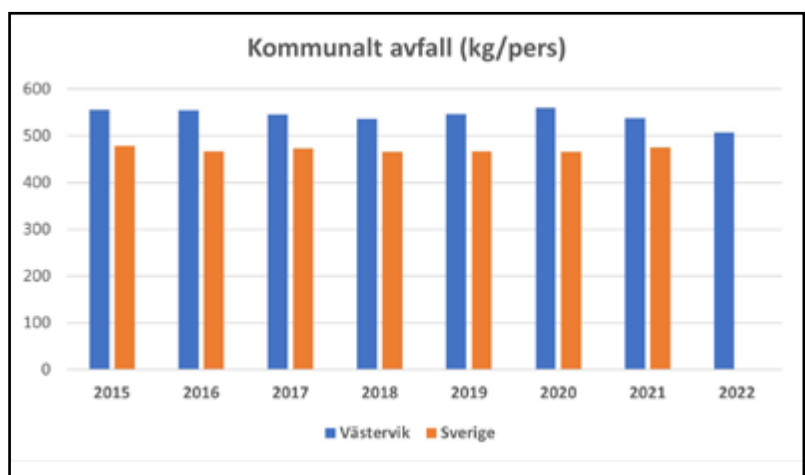
Kommunerna har en viktig roll genom sitt ansvar för insamling och behandling av hushållsavfall och genom att vara ansvarig för tillsyn över stora delar av avfallshanteringen enligt miljöbalken.

Utgångspunkten för kommunens avfallshantering är att det som utvinns ur naturen ska kunna användas, återvinnas eller slutligt omhändertas på ett uthålligt sätt med minsta möjliga resursförbrukning och utan att naturen skadas.

Minskade avfallsmängder

Från att tillfälligt ökat något under pandemin, minskar nu mängden kommunalt avfall i Västerviks kommun. Under 2022 samlades det totalt in 507 kg avfall per person jämfört med 538 kg året innan. Återvinningscentralerna slår ytterligare besöksrekord även detta år. Antalet besök av privatpersoner på kommunens största ÅVC, Målserum, ökade från 46 428 år 2019, till till 75 770 år 2022 (och då var ändå 2019 ett år med relativt många besökare sett till åren innan). Trots det stora besöksantalet har de totala mottagningsmängderna av avfall per besök minskat.

Enligt den årliga statistiken över kommunalt avfall i Sverige 2021 från Avfall Sverige behandlades 475 kg/person eller totalt drygt 4,9 miljoner ton avfall från hushåll och företag med hushållsliknande avfall i Sverige. Det är en ökning sedan 2020, en trend som återkommer vid högkonjunktur.

Avfallsmängder per person i Västerviks kommun 2015-2022

Energin i matavfallet blir till biogas.

Allt matavfall som i ökande mängd samlas in i Västerviks kommun används för biogasproduktion i Linköping och kommer tillbaka som fordonsgas till den lokala biogasmacken som drivs av Svensk Biogas AB.

Möjligheter till källsortering finns inom alla kommunala verksamheter

Ökad källsortering

Effektiv materialåtervinning kan göras av rena fraktioner av hög kvalitet där materialet ersätter jungfrulig råvara. Fastighetsnära sortering har nu funnits i snart 15 år i kommunen. Sortering av förpackningar ska ske oavsett om man valt att ha FNI eller inte, då det är ett lagkrav. Matavfallssortering är valfritt, men gynnas via miljöstyrning i taxan.

Materialåtervinning

Ett mått på materialåtervinning är utsorterat avfall enligt producentansvar genom Förpacknings- och Tidningsinsamlingen (FTI). Värdet är liksom för tidigare år beräknat enligt Avfall Sveriges modell, där invånarantalet inte enbart tagit hänsyn till fastboende utan även baserats på fritidshusboende, gästnätter i kommunen, samt in- och utpendling. Det visar små variationer jämfört med föregående år. Mängden tidningar som lämnas in sjunker i takt med minskat pappers-tidningsläsande.

Förpackningar (FTI 2022):

Tidningar 15,92 kg/invånare

Pappersförpackningar 21,26 kg/invånare

Metallförpackningar 3,33 kg/invånare

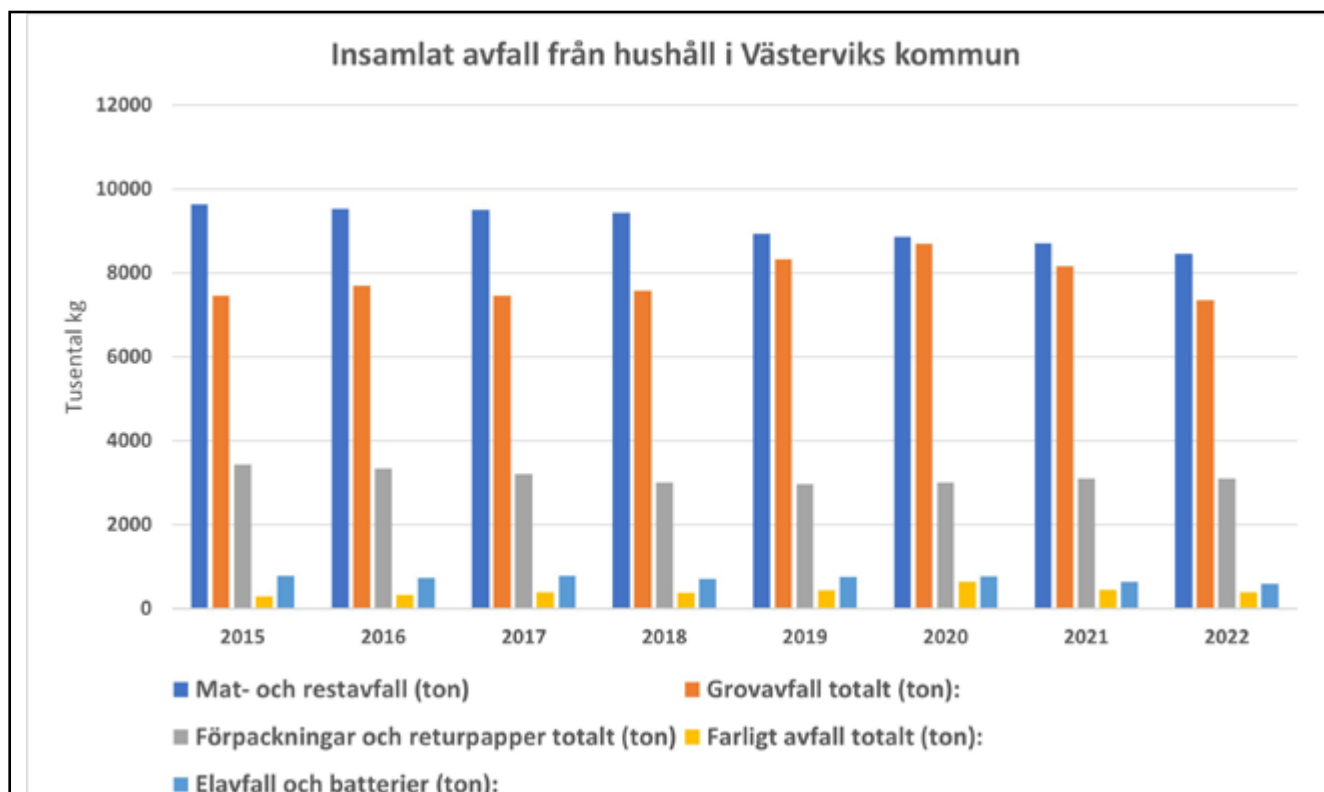
Plastförpackningar 12,47 kg/invånare

Glasförpackningar 26,68 kg/invånare

Från den 1 januari 2022 upphävdes producentansvaret för returpapper. Returpapper hamnar nu under kommunalt avfallsansvar och kostnaden för insamling och återvinning belastar i stället det kommunala renhållningsmonopolet.

Sorteringskärl för avfall vid Bonnbacken på Gränsö

Totala mängder av insamlade avfallsfraktioner i Västervik 2015-2022 (prel. 2022)

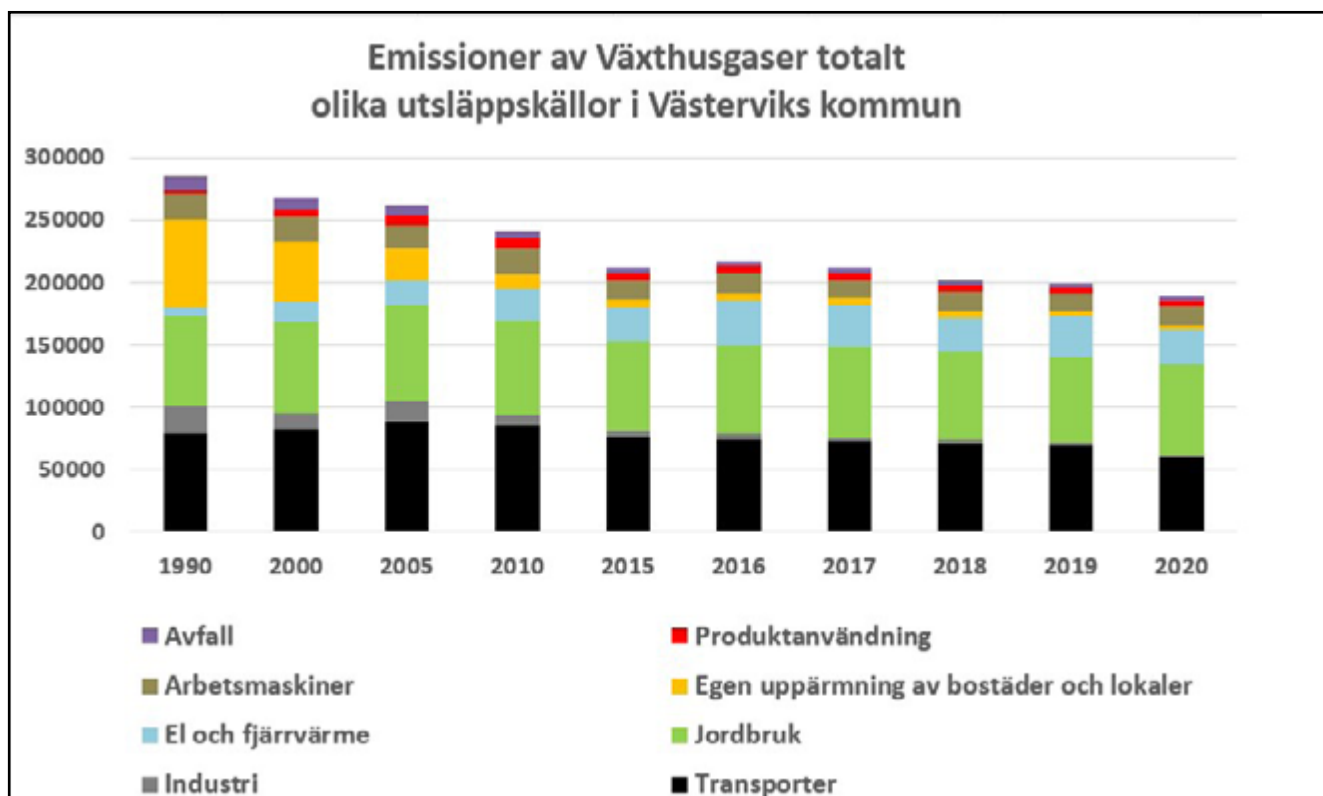
Bekämpa klimatförändringarna

Klimatförändringarna är en av vår tids största utmaningar. En stor andel av utsläppen av växthusgaser kommer från sättet vi utvinner, omvandlar och använder fossil energi.

Ett förändrat klimat innebär ett ökat hot mot både välfärd, samhälle och miljö. Den snabba förändring av klimatet som nu pågår, ligger bortom de naturliga variationerna. Målet innebär att vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser. Den globala temperaturökningen ska under 2 grader helst max 1,5 grad. De globala utsläppen behöver på sikt minska till noll. Om det ska klaras behövs både samhällsförändringar och teknikutveckling. Stärkta ambitioner i klimatarbetet både globalt och lokalt är nödvändigt

Utsläppen av växthusgaser minskar

År 2020 hade de totala utsläppen av växthusgaser totalt inom kommunen som geografiskt område minskat med ca 34 % jämfört med år 1990. Utsläppen minskar succesivt men målet till 2020 som var 40 % minskning från år 1990 uppnåddes inte. Framför allt är det utsläppen från uppvärmning av lokaler och bostäder samt industriprocesser som har minskat. De senaste åren kan man även se en minskning från transportsektorn. Stora utmaningar finns inom jordbrukssektorn.

Utsläpp av växthusgaser i hela Västerviks kommuns geografiska område. Nationella emissionsdatabasen (SMHI 2023)

Minskning av koldioxidutsläppen från fossila bränslen

Koldioxidutsläppen från fossila bränslen (energi och transportsektorn) beräknades till ca 2,9 ton CO₂ per person totalt i kommunen som geografiskt område. Det är en minskning med 42% sedan 1990. Målet på 50 % minskning till 2020 jämfört med 1990 har därmed inte uppnåtts.

Utsläpp av koldioxid per person i hela Västerviks kommuns geografiska område. (SMHI 2023)

Konsumtionsbaserade utsläpp

De konsumtionsbaserade växthusgasutsläppen för den svenska befolkningen är cirka 8 ton per person och år. Detta motsvarar en minskning av per capita-utsläppen på 35 % sedan 2008 jämfört med pandemiåret 2020. De konsumtionsbaserade utsläppen omfattar utsläpp från varor och tjänster som används i Sverige oavsett var utsläppen sker. Cirka 60 % av utsläppen år 2020 kommer från hushållens konsumtion och resterande 40 % från offentlig konsumtion och investeringar.

Klimatbokslut för hela kommunkoncernen

Under 2022 påbörjades arbete med att ta fram en modell för ett Klimatbokslut för hela kommunkoncernen. Klimatbokslutet utgår från kommunkoncernens Energi- och klimatstrategi och ska identifiera stora utsläppsposter och fungera som ett årligt uppföljande verktyg för att följa kommunens interna arbete. Resultatet kommer att brytas ner på respektive verksamhet. Under våren 2023 kommer indata för 2022 att samlas. Klimatpåverkan kommer att redovisas uppdelat på direkta och indirekta utsläpp i enlighet med "The Greenhouse Gas Protocol" (scope 1-3, samt undvikna utsläpp i en separat kategori). Metoden kommer att baseras på den metod som tidigare används för VMEAB:s klimatbokslut.

Ökad efterfrågan på publika laddstolpar för elbilar

Det ökade elbils och laddhybridsinnehavet innebär ökad efterfrågan på elbilsaddare. Installationen av både privata och offentliga stolpar pågår runt om i kommunen. För kommunens egna fordon har nya laddplatser har under året i samarbete med Bostadsbolaget färdigställts vid Edshöjden och i Loftahammar har Loftahammars Gofklubb byggt ett antal laddplatser som också kommer att användas av hemtjänsten. Nya laddplatser planeras till Kungshöjden i Ankarsrum samt till Vuxenhetens verksamhet på Södra Varvsgatan. Kommunen har under året påbörjat en plan för utveckling av laddinfrastrukturen och bidrar aktivt i olika typer av projekt med externa aktörer som vill anlägga laddstolpar.

Samtliga KLT:s bussar i linjetrafik går på fossilfria drivmedel.

Ökad efterfrågan på publika laddplatser

Laddinfrastrukturen byggs succesivt ut

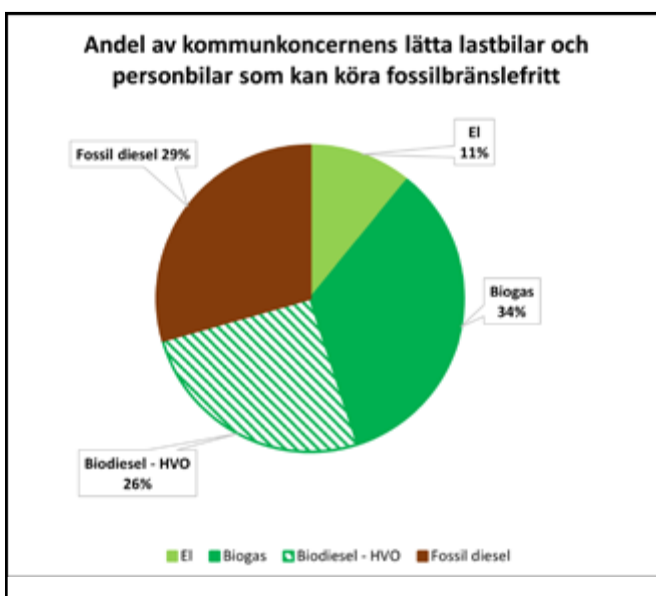

Kommunkoncernens tyngre fordon är fossilbränslefria

Under 2022 kördes VMEAB:s tunga fordon i huvudsak med biobränslen (HVO100 eller biogas). Motsvarande krav ställs också numera på på entreprenörer när detta är möjligt. Detta har inneburit avsevärda sänkningar av kommunkoncernens utsläpp av klimatpåverkande gaser. Sedan 2017 kör bussarna inom KLT:s kollektivtrafik på fossilbränslefria drivmedel.

Fler fossilbränslefria fordon inom kommunkoncernen

Andelen fossilbränslefria fordon under 3,5 ton hade vid 2022 års utgång ökat till 71% från 63% året innan. Totala fordonsinnehavet minskade under året.

Andel fordon inom kommunkoncernen uppdelade i olika bränsleslag år 2022 (Västerviks kommun 2023)

Koldioxidutsläppen från resor ökar igen

Pandemins effekter har avtagit när det gäller resor. Koldioxidutsläppen från kommunkoncernens tjänsteresor med bil ökade jämfört med 2021 men har totalt minskat med 11% jämfört med före pandemin 2019.

Utsläppen av fossil CO₂ i samband med tjänsteresor med tåg och flyg minskade också under pandemiåren men ökade igen under 2022. Totalt registrerades 320 tågresor och 49 flygresor genom Big Travel under 2022. Observera den stora skillnaden i utsläpp mellan de olika färdssätten.

	2019	2020	2021	2022
	kg CO ₂	kg CO ₂	kg CO ₂	kg CO ₃
Tågresor	0,369	0,112	0,035	1,303
Flygresor	17 141	4 605		11 187
Totalt	17 142	4 605	0,035	11 188

Allt fler fordon drivs fossilfritt

Anpassning till ett förändrat klimat

Kommunen har som mål att planera för ett samhälle som står robust inför klimatförändringar. Klimat- och sårbarhetsaspekter ska beaktas i all planering och allt samhällsbyggande.

Klimatanpassning i fysisk planering

Under 2022 har ett arbete pågått imed stöd från Vinnova för att få en robustare klimatanpassning i planeringen. Klimatanpassning av den fysiska planeringen innebär både att motverka risker för och minimera skador till följd av naturolyckor som beror på det förändrade klimatet. Det har blivit alltmer tydligt att kommunen måste ha en bättre beredskap för extrema västersituationer med omväxlande perioder av torka och kraftiga skyfall. Det handlar både om anpassning av boendemiljöer med möjlighet till skugga och anläggande av vattenfördröjande åtgärder i landskapet.

Nytt särskilt boende i Gamleby

Under 2022 har arbetet med en ny hälsocentral och ett nytt särskilt boende pågått i Gamleby. Målet är att ett nytt särskilt boende skall stå klart under andra halvan av 2023. Bygget ska ersätta nuvarande äldreboenden i Gamleby. Bygget har under året pågått för fullt för fullt. Boendet som kommer att få namnet Åbylund kommer att byggas med träpanel, ha solceller på taket och toaletter som spolas med återvunnet regnvatten.

Ombyggnation vid Västerviksvägen i Gamleby

Under 2022 har ett omfattande entreprenadarbete genomförts i Gamleby. Västerviksvägen smalnas av med stråk för gående och cyklister. Busshållplatserna byggs om. Sträckan förändras till ett grönare stråk med plantering av nya träd och växtbäddar. Dagvatten från väg, gångbana och cykelväg leds ner i regnbäddar innan det avleds under marken.

Vattenfördröjande åtgärder

Vattenbrist men också risk för mer översvämningar är att förvänta i ett förändrat klimat. För att motverka effekterna av förändringarna behöver mer vatten hållas kvar i landskapet. Genom att hålla kvar vatten i landskapet skapas bättre förutsättningar för även för minskad belastning från avnäring och miljögifter. Flödesutjämning minskar risken för översvämningar, bibehållen grundvattenbildning, minskad saltinträning, ökad mångfald i landskapet. Ett landskap med stor diversitet är robust och motståndskraftigt mot förändringar vilket också ökar förutsättningarna för en effektiv livsmedelsproduktion med liten miljöpåverkan.

Vintern 2022 gick vågorna hårt åt kajerna i Västerviks stad

Modell över särskilt boende och hälsocentral i Åbylund, Gamleby

*Minskat
tjänsteresande
både 2020
och 2021*

Hav och marina resurser

Havsmiljön påverkas av fiske, spridning av miljögifter och utsläpp av näringsämnen som hamnar i haven och leder till övergödning. Målet handlar om att bevara och använda världens hav, sjöar och marina resurser på ett hållbart sätt.

Västerviks skärgård är unik

Den kännetecknas av djupa fjordlika vikar mellan långa smala halvöar. En levande kustmiljö med rent och friskt vatten ger förutsättningar för en god livskvalitet i kommunen. Men Östersjön är ett av världens mest förorenade havsområden med ekosystem i obalans, utbredd algbloomning och förgiftad fisk. Tröskelvikarna är särskilt känsliga för hög näringsbelastning eftersom vattenutbytet är dåligt mellan de inre djupare delarna och det öppna havet utanför. Enligt vattendirektivet ska allt inlands-, kust-, och grundvatten uppnå minst "God Ekologisk Status". I kustzonen är övergödning det största problemet till att målet inte nås.

naturum Västervik med fokus på Östersjön

Västerviks kommuns eget naturum har sitt fokus på Östersjön och skärgården. Bland annat genom Vattenskolan förmedlas Östersjökunskap på ett lustfyllt och verklighetsförankrat sätt. Syftet är att skapa en upplevelse, en relation till Östersjön och livet under ytan. Målsättningen är att alla elever i Västerviks kommun ska erbjudas deltagande i vattenskolan

Strandstädarkartan - Ren Ostkust

För att minska nedskräpningen och planera städinsatser har Västerviks kommun igenom naturum Västervik fortsatt projektet Strandstädarkartan under 2022. Med hjälp av det digitala kartverktyget "Ren Ostkust" kan allmänheten och olika frivilliga aktörer tillsammans göra en insats för att minska mängderna skräp längs stränderna.

Många års arbete för minskad övergödning av Östersjön

Under många år har Västerviks kommun genomfört ett stort antal miljöåtgärder i syfte att minska näringsläckaget till havet. Åtgärderna har genomförts i samverkan med lokala markägare och lantbrukare och har finansierats av externa bidrag från Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten.

Kontroller av kustvattnet genomförs genom den samordnade kustvattenkontrollen. Kommuner och industrier med avloppsvattenutsläpp i kustvattenområdena inom Kalmar län har sedan 1984 genomfört en samordnad recipientkontroll för hela kustområdet. Kontrollen omfattar moment som svarar mot såväl närsalts- som miljögiftsbelastning.

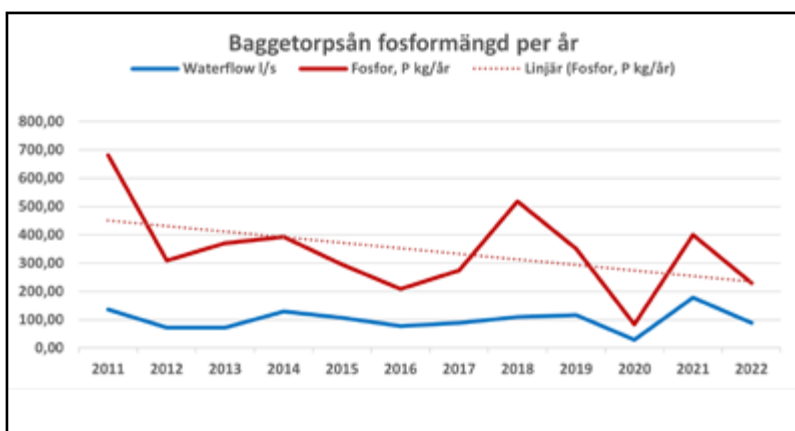
*Ökade syrehalter
i bottenvattnet
i Gamlebyviken*

Ökande syrehalter i bottenvattnet

Bottenvattnet i Gamlebyvikens djuphåla på 60 meter har sedan 1960-talet varit extremt syrefattigt under större delen av året. Sedan 2010 har syrehalterna inte varit under den kritiska gränsen 2,5 ml/l ens under augusti månad då syrebristen vanligen är som värst. 2022 var syrehalten 4,5 ml/l.

Minskade näringstransporter till havet

Under 2022 genomfördes åtgärder som totalt beräknas minska näringsbelastningen med 11,9 ton kväve och 1,14 ton fosfor. I Baggetorpsån som mynnar i inre Gamlebyviken där en stor del av jordbruksmarken åtgärdats ser vi en tydlig minskning av näringsämnen trots att flödet varit relativt stabilt. Totalfosfor minskar Baggetorpsån efter att åtgärder genomförts under en 10-årsperiod, start med strukturkalkning 2010.

Schablonberäknande minskningar av näringstransporter av kväve och fosfor genom de åtgärder som genomförts 2011-2021

Östersjöfabriken

I samverkan med Kalmar kommun och Östersjöfabriken på Lucerna undersöker kommunen om musselodling för foder och livsmedelsproduktion är möjligt. Omfattande provtagningar av bland annat giftalger i musslorna och i vattnet har genomförts under året. Syftet är undersöka om det är möjligt att använda blåmusslor från Östersjön till livsmedel. Västeriks kommun kommer även att genomföra GIS-analyser för att identifiera ytterligare lämpliga områden för möjliga odlingar både för foder och livsmedel. När förstudien är klar ska Livsmedelsverket kunna hantera ansökningar om storskalig produktion och kontroll ska kunna ske på ett sådant sätt att allmänheten inte utsätts för risker genom att konsumera musslorna.

Musselodling utanför Hasselö.

Näringsbelastningen
till kommunens
kustratten minskar

Ekosystem och biologisk mångfald

Målet innebär bland annat att skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, hejda markförstöringen samt förlusten av biologisk mångfald

Västerviks kommun är en stor kommun till ytan med många och varierade naturtyper. Här finns allt från karg utskärgård till vindlande sjösystem i skogs- och jordbruksbygd.

Med biologisk mångfald menas variationen bland levande organismer i alla miljöer och de ekologiska sambanden som finns mellan organismerna. För det stora flertalet arter och ekosystem är hotbilden kopplad till mänskliga aktiviteter; i de flesta fall förändringar i arternas livsmiljö. För att bevara den biologiska mångfalden behövs stor hänsyn och insiktsfull planering när olika naturresurser nyttjas.

Skogsmiljö på Tändsticksberget

Nytt kommunalt naturreservat vid Tändsticksberget

Under 2022 beslöt kommunfullmäktige att avsätta Tändsticksberget som kommunens andra kommunala naturreservat. Sedan 1995 har det kommunala naturreservatet Gränsö. Tändsticksberget är ett stadsnära, naturområde med gammal skog och rik biologisk mångfald med förekomst av flera hotade arter. Syftet med naturreservatet är att bevara, vårda och utveckla områdets värdefulla naturmiljöer och tillgängliggöra det för besökare. Reservatet ska bidra till att hotade, sällsynta och missgynnade arter knutna till reservatets naturmiljöer bevaras och helst ökar. Genom reservatsbildningen tydliggörs hur området ska skötas och utvecklas för att områdets värden ska bibehållas och stärkas ytterligare. Under 2022 har påbjudade kommunen ett arbete för att undersöka om ytterligare områden (Lögarebergen) skulle kunna bli naturreservat.

Naturreservat och biotopskyddsområden

Att bilda naturreservat och avsätta biotopskyddsområden är viktiga verktyg för att långsiktigt bevara den biologiska mångfalden. År 2022 fanns 37 naturreservat och 79 områden avsatta som biotopskyddsområden i kommunen. Totala andelen naturskyddad areal uppgår till 3,2 % av kommunens totala yta. Den skyddade arealen har ökat med ca 30 % sedan 1990-talet.

Fria fiskvägar i Vindån och Loftaån

Västerviks kommun arbetar med flera projekt i samverkan med lokala markägare för att förbättra för den biologiska mångfalden i åarna. Genom att ta bort vandringshinder och bygga omlöp är det nu möjligt för fiskar som till exempel öring och ål att komma betydligt högre upp i vattensystemen och hitta lämpliga lekområden. Under året har även en förstudie gjorts för att undersöka möjligheterna att åter skapa en naturlig vattenmiljö mellan Såduggen och Ryven i Loftaån. Förstudien har genomförts i samverkan med Överums bruk (CNH Industrial Sweden AB).

Nytt kommunalt naturreservat vid Tändsticksberget

Pollineringsprojekten "Till er tjänst" och "Så vilda"

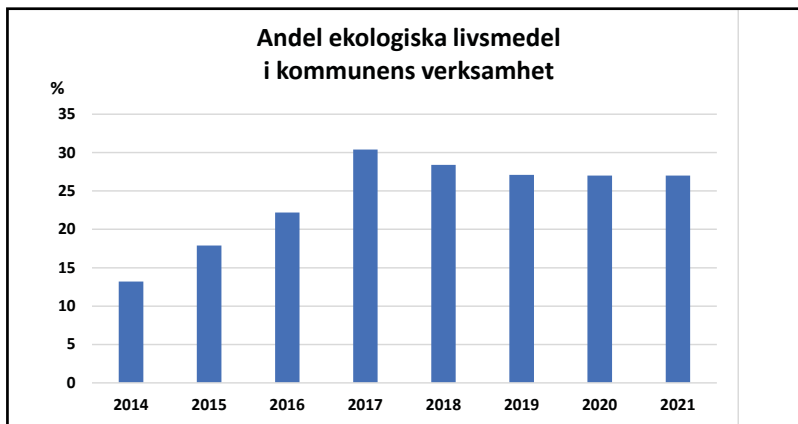
Pollinering av insekter är nödvändig för en stor del av alla odlade grödor och för vilda växter. Hot mot pollinatörerna är förändringarna i landskapet, bekämpningsmedel, ensidigare odlingar och de pågående klimatförändringarna. Ängar har hög biologisk mångfald, betydligt högre än gräsmattor. Under 2022 har en stadsäng anlagts längs Folkparksvägen i Didrikslund.

Flera projekt med koppling till biologisk mångfald bedrivs genom naturum Västervik. Under 2022 har kommunen i samverkan med naturum Västervik genomfört flera åtgärder för att informera, värna och vårda pollinatörer och deras livsmiljöer. Vid naturum har en äng och en fjärilsstig anlagts. Guidningar och barnteater har stått på programmet. Genom naturum Västervik sprids dagligen information om kommunens natur och miljö till kommuninvånare och besökare.

Föreningen Marsbäckens Trädgårdar beviljades under 2022 lokalt naturvårdsbidrag (LONA) för att öka allmänhetens kunskaper om och förståelse för betydelsen av odling, vikten av pollinerare samt stimulera till eget odlande i trädgården eller kolonin. Även Bostadsbolaget beviljades naturvårdsbidrag för LONA-projektet "Mångfald i bostadsområden". Projektet har som mål att skapa attraktiva utemiljöer som lyfter fram den biologiska mångfalden och ekosystemtjänster.

Ekologiska varor för biologisk mångfald

Det senaste året har det skett en minskning i efterfrågan på ekologiskt producerade varor i hela landet. Västerviks kommuns inköp av ekologiska livsmedel var 24 % under 2022, vilket är på samma nivå som under 2019 och de senaste åren.

Andel ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet Kostnad i kronor är inköpta ekologiska livsmedel dividerat med kostnad i kronor för total mängd inköpta livsmedel Källa: Västerviks kommun 2022

I anslutning till anlagda våtmarksområden har ängar anlagt med växter som drar till sig pollinerare sätts in.

24 % av kommunens livsmedelsinköp var ekologiska

16 FREDLIGA OCH INKLUDERANDE SAMHÄLLEN

Fredliga och inkluderande samhällen

Medborgarnas möjlighet till inflytande och delaktighet i det lokala samhällets utveckling handlar om förtroende för det demokratiska systemet. Det handlar om trygghet och tillit till kommunen

Medborgardialoger har återkommit

Coronapandemin har krävt digitalisering av medborgardialogerna och samtidigt är digitalt utanförskap en påtaglig utmaning. I uppdraget för Demokratiberedningen ligger att följa demokratiutvecklingen i kommunen inklusive utvecklingen av e-demokratin och tillgängliggörandet via ökad digitalisering. Beredningen ska också arbeta med att utveckla kommun- fullmäktiges arbetsformer, vitalisera debatten i fullmäktige och få fler aktiva ledamöter. Demokratiberedningen möter ungdomar genom skolbesök och har tagit fram en ny form för ungdomsdebatten i fullmäktige, som har utvärderats och utvecklats utifrån det. Ungdomsrådet, näringslivsrådet, landsbygdsrådet pensionärsrådet och rådet för funktions- hinderfrågor är ytterligare arenor där kommunen möter fö- reträdare för olika grupper i samhället. Råden är viktiga mötesforum med civilsamhället som nu åter har fysiska möten.

Medborgarbudget som metod

Medborgarbudget innebär mer än medborgardialog. I en medborgarbudget skapar politiken en möjlighet för invånare att lämna förslag och fatta beslut gemensamt i en avgränsad fråga. I Västerviks kommun har medborgarbudget startats inom landsbygdsutveckling på försök under år 2022 och kommer att slutföras och utvärderas under år 2023. Om politiken upplever det som ett lyckat försök kan metoden användas återkommande i arbetet kring medborgardialog. Campus Västervik bedriver följeforskning på testet av medborgarbudget.

Kommunens brottsförebyggande arbete

Västerviks kommun har sedan många år en samverkansöverenskommelse i brottsförebyggande frågor med polisen och ett nära samarbete med kommunpolisen i Västervik. Kommunens brottsförebyggande arbete styrs av Olycks- och brottsförebyggande rådet och under 2022 anställdes en brottsförebyggande samordnare i kommunen. Samordnarens uppgift är att leda och utveckla kommunens brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete. I arbetsuppgifterna ingår att ta fram en lokal lägesbild och åtgärdsplan och att vara kontaktperson för brottsförebyggande frågor både internt i kommunen och gentemot externa samarbetsparter.

*Nu finns en
samordnare för
brottsförebyggande
åtgärder*

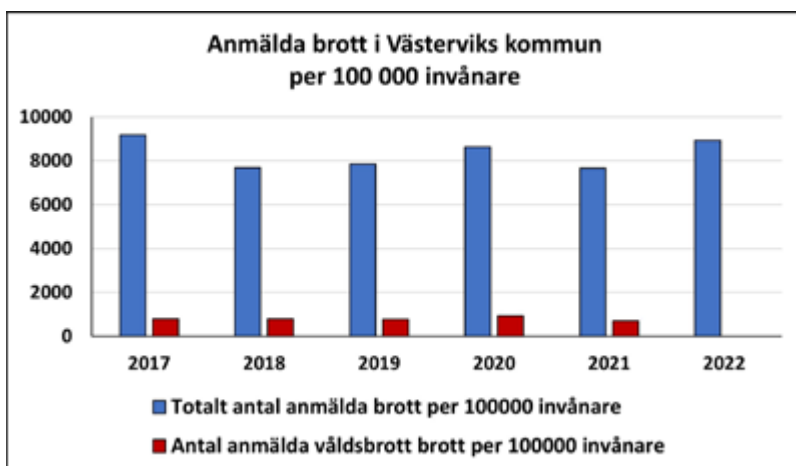
Brottsutvecklingen i Sverige

Hur stor brottsligheten är i ett samhälle går inte att veta säkert, man kan bara mäta hur många brott som anmäls. Bara en liten del av de brott som begås anmäls och för vissa brottstyper är mörkertalen mycket stora. Anmälningssbenägenheten påverkas bland annat av vilken typ av brott man varit utsatt för, om man själv rör sig i kriminellt belastade kretsar, vilket förtroende man har för rättsväsendet och polisens tillgänglighet. Under 2022 anmäldes cirka 1,44 miljoner brott i Sverige, vilket innebar en minskning med två procent jämfört med 2021. Sett över en tioårsperiod har dock anmälningarna ökat med tre procent.

Anmälningarna av personrån, sexuellt ofredande och våldtäkt minskade under året medan antalet anmälda misshandelsbrott ökade med två procent jämfört med 2021. Ökningen rör misshandel mot kvinnor och flickor, medan misshandel mot män och pojkar har minskat. För anmälda misshandelsbrott mot kvinnor var det vanligast att brottet begicks av en person som brottsoffret var bekant med. Det omvända gäller för män som anmäler misshandel, där var det vanligast att misshandeln begicks av en obekant gärningsperson. Antalet anmälda bedrägeribrott är oförändrat jämfört med föregående år men under en tioårsperiod har anmälningarna ökat med 33 procent. En stor del av bedrägeribrotten riktar sig mot äldre personer. I skrivande stund finns ingen statistik över dödligt våld i Sverige 2022 men det går att konstatera att antalet mord och dråp med skjutvapen ökat de senaste åren.

Färre anmälningar i Västervik än i riket i stort

Under år 2022 gjordes totalt 3 281 anmälningar om brott i Västerviks kommun vilket är en ökning med 468 anmälningar jämfört än året innan. Västerviks kommun hade drygt 8 900 anmälda brott per 100 000 invånare under förra året att jämföra med snittet i riket som var 13 762 anmälda brott per 100 000 invånare. De brott som anmäls mest i Västervik är tillgrepp av cyklar och narkotikabrott (eget bruk). Uppgifter om våldsbrottsligheten är inte uppdaterat för 2022.

Anmälda brott jämfört med riket. Källa: Kolada/BRÅ&SCB

Färre kommuninvånare känner rädsla för att drabbas av brott

17 GENOMFÖRANDE OCH GLOBALT PARTNERSKAP

Genomförande och globalt partnerskap

Västerviks kommun är en del av en alltmer globaliserad värld. Samverkan och partnerskap är en förutsättning för genomförandet av Agenda 2030. Det gäller såväl globalt och nationellt som regionalt och lokalt.

Genomförandet av målen kräver global solidaritet, kapacitetsutveckling och mobilisering av ekonomiska resurser för att säkerställa att inget land eller någon grupp lämnas utanför i utvecklingen. Internationella investeringar och samordnad politik behövs för att säkerställa nyskapande teknisk utveckling, rättvis handel, tillförlitlig uppföljning och stöd vid humanitära kriser. Utbyte av kunskap, expertis, teknik och finansiella resurser är viktiga komponenter för att målen ska nås. Målet utgör en verktygslåda för hur Globala målen ska kunna bli verklighet.

Kommunkoncernen är sedan några år certifierad enligt ISO 9001:2015, som är ett kvalitetsledningssystem. Kvalitetsledningssystemet är ett sätt att arbeta systematiskt med ständiga förbättringar. En återcertifiering gjordes under våren 2022 och kommer att göras igen i februari 2023.

Rättvis handel

Genom medveten konsumtion och internationell handel kan man som konsument ge odlare och anställda möjligheter att förbättra sina arbets- och levnadsvillkor. Flera av de livsmedel som finns att tillgå med etisk märkning (kaffe, te och bananer) och som köps in till kommunen är numera etiskt märkta. Totalt var 2,6 % av kommunens egna livsmedelsinköp under 2022 etiskt märkta (Måltidsservice 3,2%) – det är en liten minskning jämfört med 2021.

Kustlandet – ny period inleds 2023

Kustlandet bygger på idéer från lokalsamhället som stärker olika aspekter av hållbarhet. Fokus är att skapa attraktiva lokalsamhällen, fler arbetstillfällen och företag samt en ekologisk hållbar utveckling. Under 2022 kom en ny utvecklingsstrategi till efter att nya EU-medel tillkommit.

Samverkan för klimatanpassning runt Östersjön

Under 2022 beviljades Interreg-projektet *WaterMan* (WaterManagement) som ska ta fram konkreta metoder för att bättre återanvända och fördröja vattnet i landskapet under perioder av överskott på vatten till perioder då det råder vattenbrist. WaterMan koordineras av Region Kalmar län. 16 aktörer i sju länder runt Östersjön medverkar; Sverige, Tyskland, Polen, Lettland, Litauen, Estland och Danmark. Ett av projektets pilotområden ligger i Västervik.

*Kustlandet
– lokalt ledd
utveckling
i samverkan*

Hur går vi vidare mot ett hållbart samhälle?

Klimatförändringarna, pandemin och det ryska kriget mot Ukraina som radikalt förändrat vår omvärld gör att allt fler förstår behovet av ett robustare samhälle.

En effekt av kriget i Ukraina blev ökade energipriser, ökad inflation och ökade räntor. De höga elpriserna har satt ett särskilt fokus på energieffektivisering och på behovet av en lokal och robust energiproduktion. Samhällsstörningar på grund av klimatförändringar med skyfall, stormar, torka och höga temperaturer som följd är ytterligare riskfaktorer. Importberoende livsmedelsförsörjning och digitalisering har också gjort samhället mer sårbart.

Det finns bara ett jordklot

Det är inte hållbart att leva som om vi hade fyra jordklot. En hållbar samhällsutveckling innebär att våra gemensamma resurser måste förvaltas på ett sätt som är långsiktigt effektivt och så robust att inte bara vi som lever här och nu, utan också kommande generationer och människor i andra delar av världen kan få en hög livskvalitet och en god miljö. Det är också helt i linje med kommunens vision om livskvalitet varje dag.

Strategiska beslut mot hållbarhet

Om vi ska få en hållbar utveckling i Västerviks kommun måste vi ta strategiska beslut som steg för steg leder mot en ökad hållbarhet. Konsten är att hitta smarta lösningar genom ett tvärsektorielt angreppssätt och inte fortsätta enligt traditionella stuprörmodeller.

Kommunkoncernen har en viktig roll som föregångare i arbetet med Agenda 2030. Viktiga verktyg är att arbeta in Agenda 2030-målen och kommunens vision i de dagliga verksamheterna och göra hållbarhetskonsekvensanalys som en del i beslutsprocesserna.

Att så många av kommuninvånarna (95%) tycker att Västervik är en bra plats att bo på är också en möjlighet och ger en bra grund att bygga vidare på i det framtida arbetet.

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

*Det finns
bara ett
jordklot*

Indikator	Mått	Västervik						Trend	Målupp- fyllelse	Riket 2022 Genomsnitt	Kommentar
		2022	2021	2020	2019	2018	2017				
	Barnfattigdom - Barn i ekonomiskt utsatta hushåll, d.v.s. med låg inkomst eller ekonomiskt bistånd (tidigare kallat socialbidrag).	Andel invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, (%) (Kolada)	6,2% (2021)	7,5% (2020)	8,4% (2019)	7,9% (2018)	8,3% (2017)	8,1% (2016)		Riket 7,8% Kalmar län 8,6% (2021)	Nyckeltalet beräknas på samma sätt som Rädda barnens Barnfattigdomsindex som dock använder åldersgruppen 0-17 år
	Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd	Andel vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd; över 18 år. 10-12 månader/år. % (Kolada)	Totalt: 0,78 Kvinnor: 0,67 Män: 0,9 (2021)	Totalt: 1,07 Kvinnor: 0,96 Män: 1,19 (2020)	Totalt: 1,06 Kvinnor: 0,92 Män: 1,19 (2019)	Totalt: 1,08 Kvinnor: 0,98 Män: 1,19 (2018)	Totalt: 1,14 Kvinnor: 1,06 Män: 1,22 (2017)	Totalt: 1,17 Kvinnor: 1,06 Män: 1,28 (2016)		Riket Totalt: 1,26 Kvinnor: 1,26 Män: 1,26 (2021)	Reviderad metod för framtagning av Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd från 2021.
	Åkermark med ekologisk odling (GN)	Andel ekologiskt odlad åkermark i av all åkermark % (Kolada)	17,8% (2021)	18,9% (2020)	19,1 % (2019)	18,1 % (2018)	17,2 % (2017)	17,7 % (2016)	 	SEKOM 17,2% Riket 20,2 % Kalmar län: 9,9% (2020)	Det nationella inriktingsmålet till 2030 är 30 % (Jordbruksverket).
	Invånare med fetma	Andel invånare med BMI över 30 (18-84 år)- enkät % (Kolada)	Totalt: 22 Kvinnor: 20 Män: 23 (2022)	Totalt: 18 Kvinnor: 22 Män: 14 (2021)	Totalt: 18 Kvinnor: 22 Män: 15 (2020)		Totalt: 18 Kvinnor: 21 Män: 15 (2018)			Riket Totalt: 16 Kvinnor: 16 Män: 16	Källa: Folkhälsomyndigheten, Hälsa på lika villkor (HLV) samt Liv & Hälsa (LH) Tveksam siffra vad gäller ökning för män från 14 till 23 ?
	Självskattad hälsa	Andel som bedömer sitt hälsotillstånd bra eller mycket bra % (Kolada)	Totalt 71% Kvinnor: 72 % Män: 71% (2022)	Totalt 70% Kvinnor: 68 % Män: 72% (2021)	Totalt 70% Kvinnor: 67 % Män: 72% (2020)		Totalt 70% Kvinnor: 69 % Män: 70% (2018)	Totalt 67% Kvinnor: 67 % Män: 67% (2015)		Riket Totalt 73% Kvinnor: 71 % Män: 76% (2022)	Antal som svarat "Bra" eller "Mycket bra" på frågan "Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd? Källa: Folkhälsomyndigheten, Hälsa på lika villkor (HLV) samt Liv & Hälsa (LH)
	Medellivslängd	Medellivslängd i år vid födseln - år (Kolada/SCB)	Kvinnor: 85,3 år Män: 81,2 år (2021)	Kvinnor: 84,8 år Män: 80,8 år (2020)	Kvinnor: 84,3 år Män: 80,8 år (2019)	Kvinnor: 84,0 år Män: 80,1 år (2018)	Kvinnor: 83,7 år Män: 79,6 år (2017)	Kvinnor: 83,6 år Män: 79,2 år (2016)		Riket Män: 80,9 Kvinnor: 84,4 (2021)	Beräknad återstående medellivslängd i antal år vid födseln perioden för män födda i Sverige. Källa: SCB.
	Psykiskt välbefinnande	Andel invånare med gott psykiskt välbefinnande, (%) (Kolada)	Totalt: 84% Män: 83% Kvinnor: 85%	Totalt: 85% Män: 85% Kvinnor: 86%	Totalt: 85% Män: 84% Kvinnor: 86%					Riket Totalt: 83,9% Män: 83,2,3% Kvinnor: 84,6%	Utvecklingsnyckeltal. Andel som fått utfallet gott eller mycket gott psykiskt välbefinnande i Nationella folkhälsoenkäten
	Sjukpenningtal	Antal sjukdagar med sjukpenning per person o år (16-64 år) (Försäkringskassan)	Totalt: 10,0 Män: 7,3 Kvinnor: 12,9	Totalt: 9,5 Män: 7,0 Kvinnor: 12,2	Totalt: 9,9 Män: 6,8 Kvinnor: 13,3	Totalt: 9,7 Män: 6,7 Kvinnor: 12,9	Totalt: 10,1 Män: 7,2 Kvinnor: 13,1	Totalt: 10,5 Män: 7,6 Kvinnor: 13,6		Riket Totalt: 9,7 Män: 7,0 Kvinnor: 12,7	Antal utbetalda dagar med sjukpenning och rehabiliteringspenning per registrerad försäkrad i åldrarna 16-64 år exklusive försäkrade med hel sjukersättning eller aktivitetsersättning. Främst skillnader mellan män och kvinnor
	Behörighet till gymnasiet, underlag för 2021/2022 gäller samtliga huvudmän i kommunen.	Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	Totalt: 79,0% Pojkar: 75,7% Flickor: 82,5%	Totalt: 78,2% Pojkar: 75,7% Flickor: 80,6%	Totalt: 83,5% Pojkar: 79,9% Flickor: 87,5%	Totalt: 86,4% Pojkar: 88,1% Flickor: 84,7%	Totalt: 79,9% Pojkar: 79,7% Flickor: 80,1%	Totalt: 74,6% Pojkar: 71,7% Flickor: 77,9%	 	Riket Totalt: 85,3% Pojkar: 84,6% Flickor: 86,1%	Kommunens mål: Meritvärdet i årskurs 9 ska öka. För att ha gymnasiebehörighet till ett yrkesprogram krävs godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik och i minst fem andra ämnen från grundskolan. Källa: SCB och Skolverket/Kolada
	Gymnasieelever med examen inom 4 år, yrkesprogram hemkommun, andel (%)	Gymnasieelever med examen inom 4 år, högskoleförberedande program hem-kommun, andel (%).	Totalt: 79,0	Totalt: 79,8	Totalt: 76,2	Totalt: 72,3	Totalt: 79,0	Totalt: 77,6		Riket Totalt: 74,5% Pojkar: 72,9% Flickor: 76,2%	Andelen beräknas på de elever som fått eller skulle ha fått betyg enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet (elever som saknar godkänt betyg i alla ämnen ingår). Uppgiften avser elever folkbokförda i kommunen oavsett var de går i skola. (SCB och Skolverket)
	Genomsnittligt meritvärde för slutbetyget i åk 9	Genomsnittligt (avrundat) meritvärde för slutbetyget i åk 9, 2021/2022 gäller samtliga huvudmän i kommunen.	Totalt: 217 Pojkar: 204 Flickor: 232	Totalt: 217 Pojkar: 202 Flickor: 233	Totalt: 231 Pojkar: 215 Flickor: 248	Totalt: 238 Pojkar: 230 Flickor: 246	Totalt: 217 Pojkar: 203 Flickor: 235	Totalt: 206 Pojkar: 191 Flickor: 225		Riket Totalt: 224 Pojkar: 214 Flickor: 236	Det möjliga maxvärdet är 340 poäng. (Kolada)
	Andel invånare med eftergymnasial utbildning	Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)	Totalt: 35,1% Män: 25,5% Kvinnor: 43,0% (2021)	Totalt: 34,0% Män: 26,7% Kvinnor: 41,7% (2020)	Totalt: 33,3% Män: 26,0 % Kvinnor: 40,9% (2019)	Totalt: 33,1% Män: 26,0% Kvinnor: 40,5% (2018)	Totalt: 30,9% Män: 24,9% Kvinnor: 39,2% (2017)	Totalt: 31,5% Män: 24,8% Kvinnor: 38,5% (2016)	 	Riket Totalt: 45,1% Män: 38,9% Kvinnor: 51,6% (2021)	Kommunens mål: Andelen invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning ska öka. Eftergymnasial avser eftergymnasial utbildning kortare än 3 år, längre än 3 år samt forskarutbildning. Källa: SCB/Kolada Efter-gymnasial utbildning ska erbjudas med 2 500 platser år 2030. Delmål för 2021 var 700 platser.

Indikator	Mått	Västervik							Trend	Målupp- fyllelse	Riket 2022	Kommentar
		2022	2021	2020	2019	2018	2017					
5 	Representation i politiken	Andel män/kvinnor i kommun-fullmäktige %	Män 58% Kvinnor 42%	Män 56% Kvinnor 44%	Män 56% Kvinnor 44%	Män 56% Kvinnor 44%	Män 56% Kvinnor 44%	Män 53% Kvinnor 47%			Riksgenom-snitt Män 57% Kvinnor 43%	Lokala mål saknas - men värden mellan 40/60 och 60/40 bedöms jämlikt
	Föräldrapenningdagar som tas ut av pappan (Kolada)	Andel %	29,9	27,8	28,9	28,5	29,6	27,4			Riket 30,3 % Kalmar län: 28,9%	Lokal mål saknas (Kolada)
	VAB - Tillfälliga föräldrapenningdagar som tas ut av pappan (Kolada)	Andel %	39,4	39,5	39,9	39,3	37,9	39,2			Riket 39,1 % Kalmar län: 40,0%	Lokal mål saknas (Kolada)
6 	Andelen av kommunens vattenförekomster som uppnår God Ekologisk Status	Andel (%) av statusklassade vattenförekomster	Grundvatten 100% Sjöar 44% Vattendrag 11%	Grundvatten 100% Sjöar 44% Vattendrag 11%	Grundvatten 100% Sjöar 46% Vattendrag 9%	Grundvatten 100% Sjöar 46% Vattendrag 9%	Grundvatten 100% Sjöar 46% Vattendrag 9%	Grundvatten 100% Sjöar 46% Vattendrag 9%		 	Grundvatten 97% Sjöar 54% Vattendrag 34%	
	Vattentäkter med skyddsområde	Andel vattentäkter med kommunal huvudman som har vattenskyddsområde. Länsstyrelsen Kolada	100%	100%	100%	100%	100%	100%			Riket: 73,4% Kalmar län: 85,8 %	
	Årsmedelhalter av tungmetaller i kommunalt avloppsslam (GN)	Halt i mg/kg TS	Bly: 19,29 mg/kg TS Kadmium: 0,71 mg/kg TS Kvicksilver: 0,36 mg/kg TS	Bly: 16,85 mg/kg TS Kadmium: 1,0 mg/kg TS Kvicksilver: 0,36 mg/kg TS	Bly: 16,39 mg/kg TS Kadmium: 0,73 mg/kg TS Kvicksilver: 0,39 mg/kg TS	Bly: 17,4 mg/kg Kadmium: 0,71 mg/kg Kvicksilver: 0,46 mg/kg	Bly: 16,1 mg/kg Kadmium: 0,69 mg/kg Kvicksilver: 0,41 mg/kg	Bly: 17,0 mg/kg Kadmium: 0,71 mg/kg Kvicksilver: 0,37 mg/kg				Gränsvärden klaras med god marginal. SEKOM medel 2020
7 	Energianvändning i inom kommunens bostäder och lokaler (GN)	kWh/m2	122 (VBAB) respektive 133 (TFAB) kWh/m2	126,4 (VBAB) respektive 137,5 (TFAB) kWh/m2	126,7 (VBAB) respektive 140,6 (TFAB) kWh/m2	130,9 (VBAB) respektive 143,8 (TFAB) kWh/m2	138,5 (VBAB) respektive 152,7 (TFAB) kWh/m2	141,9 (VBAB) respektive 153,4 (TFAB) kWh/m2				Energianvändningen minskade med 3% för kommunens fastigheter (VBAB och TFAB)
	Andel förnybar och återvunnen energi i kommunala lokaler (ej bostäder) (GN)	Procent av den totala energianvändningen	97%	95%	95%	95%	95%	95%			96 % SEKOM (2020)	Trendbrott 2015 , beroende på kommunens ändrade elavtal med 100 % fossilfri el under andra halvan av 2015. För övrigt återvunnen energi uppvärmning genom fjärrvärme.
	Elavbrott, Genomsnittlig avbrottsid per kund (SAIDI),	Minuter/kund	118 (2021)	110 (2020)	142 (2019)	149 (2018)	112 (2017)	88 (2016)			Riktet:88 Kalmar län: 120 (2021)	Total avbrottsid för långa avbrott under året, dividerat med antalet kunder. SAIDI inkluderar aviserade och oaviserade avbrott i regionnät och lokalnät, där långa elavbrott avser avbrott som är längre än 3 minuter. Källa: Energimarknadsinspektionen. Samtliga elnätstributörer

Indikator	Mått	Västervik						Trend	Målupp- fyllelse	Riket 2022	Kommentar	
		2022	2021	2020	2019	2018	2017					
8 ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR OCH EKONOMISK TILLVÄXT 	Arbetslöshet hela befolkningen	Andel (%) 16-64 år	6,3%	7,1%	8,5%	8,7%	8,3%	8,9%			6,6%	Kommunens mål minskad arbetslöshet i nivå med riket .Den registrerade arbetslösheten (andel av den registrerade arbetskraften) vid arbetsförmedlingen i Västervik
	Ungdomsarbetslöshet	Andel (%) 18-24 år	9,3%	9,9%	12,3%	13,1%	11,0%	13,5%			8,1%	
	Långtidsarbetslöshet	Långtidsarbets-löshet 25-64 år, årsmedelvärde, andel (%) av befolkningen	Totalt: 3,5% Kvinnor: 3,3% Män: 3,7% (2021)	Totalt: 4,3% Kvinnor: 3,9% Män: 4,5% (2020)	Totalt: 4,5% Kvinnor: 4,1 % Män: 4,9% (2019)	Totalt: 4,1% Kvinnor:3,8 % Män: 84,4% (2018)	Totalt: 4,6% Kvinnor: 4,4 % Män: 4,8% (2017)	Totalt: 4,7% Kvinnor: 4,0 % Män: 5,4% (2016)			Riket totalt:3,8% Kvinnor: 4,0% Män: 3,6% Kalmar län totalt: 3,4% (2021)	Antal invånare 25-64 år (årsmedelvärde år T) som varit öppet arbetslösa eller i program med aktivitetsstöd i minst sex månader, dividerat med antal invånare 25-64 år den 31/12 år T-1. Källa: Arbetsförmedlingen.
	Förvärvsfrekvens	Andel i befolkningen 20-64 år i förvärvsarbete (Kolada)	Totalt: 81,6% Kvinnor: 80,1% Män: 83,1% (2021)	Totalt: 79,6% Kvinnor: 78,5% Män: 80,6% (2020)	Totalt: 79,9% Kvinnor: 79,2 % Män: 80,6% (2019)	Totalt: 79,8% Kvinnor: 78,4 % Män: 81,2% (2018)	Totalt: 79,2% Kvinnor: 78,4 % Män: 79,9% (2017)	Totalt: 78,6% Kvinnor: 78,3 % Män: 78,8% (2016)			Riket. 79,6,6% Kalmar län: 80,5% (2021)	Andel förvärvsarbetande i åldern 20-64 år Med förvärvsarbetande avses folkbokförda personer i kommunen med löneinkomst av anställning under november månad, och personer med inkomst av aktiv näringsverksamhet. Källa: SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS).
	Hållbar och resultatnriktad verksamhet och ekonomi.	Resultat % av skatteintäkter, kommunal utjämning	4%	3,5%	1,1%	1,5%	0,6%	3,6%				Kommunens mål: Resultatet för 2022 ska uppgå till minst 1,2 % av skatteintäkter och kommunal utjämning. Målet uppnåddes
	Nettotillväxt	Tillkomna företag minus upphörda (Improvera)	55	72	57	34	-9	7				187 nystartade företag. Nystartade och inflyttade företag 262 stycken. Upphörda och utflyttade företag 207 stycken. Nettoökning 55 (1,6%)
	Företagsklimat - Myndighetsutövning - Insikt	Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI (Kolada)	78	75	70	70		64 (2014)				Utvecklingsnyckeltal baserat på Nöjd Kund Index, Företagsklimat - Totalt: Kommunrankning, enkätundersökningen Insikt, företagens helhetsbedömning av servicen i myndighetsutövningen (skala 0-100). SKR
	Företagsklimat	Svenskt Näringslivs ranking	180	177	238	246	263	171				I Svenskt Näringslivs betygssättning av kommuner gällande företagsklimat minskade Västervik 3 placeringar men jämfört med tidigare år är betyget betydligt högre.
9 HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR 	Utbyggnad av bredband och fiber	Andel hushåll med anslutnings-möjligheter till fiber	96%	95%	95%	92%	88%	79%			95% (2020)	Fiberanslutningsmöjligheter ska finnas till 95 % i kommunen år 2020
	Besöksnätter	Antal kommersiella besöksnätter	467 913 (prel.)	436 387	352 393	403 474	379 363	416 347			Ca 68 miljoner	Både 2020 och 2021 påverkades av corona pandemin. Observera att siffrorna från 2022 ska ses som preliminära till de officiella siffrorna presenteras i april.
	Pendling	Antal in- och utpendlare	Inpendlare: 1316 Utpendlare: 2269 (2021)	Inpendlare: 1242 Utpendlare: 2106 (2020)	Inpendlare: 1175 Utpendlare: 2232 (2019)	Inpendlare: 1196 Utpendlare: 2173 (2018)	Inpendlare: 1196 Utpendlare: 2177 (2017)	Inpendlare: 1260 Utpendlare: 2178 (2016)				Under 2021 ökade såväl utpendlingen som inpendlingen jämfört med 2020 (Negativt pendlingsnetto på 953 personer) Antal personer som både arbetar och bor i kommunen var 16 682
10 MINSKAD OJÄMLIKHET 	Tillit i samhället	Andel invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)	Totalt: 26 Män: 27 Kvinnor: 26	Totalt: 29 Män: 33 Kvinnor: 25	Totalt: 29 Män: 32 Kvinnor: 25		Totalt: 28 Män: 30 Kvinnor: 26				Riket Totalt: 28 Män: 29 Kvinnor: 28	Andel (%) invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra. Resultaten är 4-årsmedelvärdet hämtade från den nationella enkäten Hälsa på lika villkor. Källa: Folkhälsomyndigheten/kolada
	Förvärvsarbetande flyktingar	Andel förvärvsarbetande flyktingar 20-64 år, vistelsetid 4-6 år (%)	Totalt: 65 Män: 82 Kvinnor: 40 (2021)	Totalt: 53 Män: 65 Kvinnor: 36 (2020)	Totalt:46 Män: 56 Kvinnor: 31 (2019)	Totalt: 44 Män: 54 Kvinnor: 33 (2018)	Totalt: 45 (2017)	Totalt: 48 (2016)			Totalt: 55 Män: 66 Kvinnor: 38	Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år. Med skyddsbehövande och deras anhöriga avses personer som sökt asyl och fått uppehållstillstånd, deras anhöriga samt kvotflyktingar. Personerna har bott i Sverige 4-6 år.

Indikator	Mått	Västervik						Trend	Målupp- fyllelse	Riket 2022	Kommentar		
		2022	2021	2020	2019	2018	2017						
	Flyttningsnetto	Antal inflyttade - antal utflyttade	+94	+164	+112	+114	+172	+201			Riket +73 031	Målet är ett positivt flyttnetto. Antalet kommuninvånare minskade med 97 personer till 36 650. Att invånarantalet minskar beror på att fler dör än föds.	
	Demografisk försörjningskvot	Summan av 0-19 år och 65+ /befolkning 20-64 år (Kolada)	1,01	1,00	0,98	0,97	0,95	0,93			Riket 0,77 Kalmar län 0,96	Den demografiska försörjningskvoten beräknas som summan av antal personer 0-19 år och antal personer 65 år och äldre dividerat med antal personer 20-64 år. Önskvärt är ett lågt värde. Källa: SCB.	
	Partikelhalt i tätortsluften PM10 -årsmedelvärde	µg/m ³	Inga uppgifter för 2022	14 µg/m ³ (2021)					9,1 µg/m ³ (2017)				Mätningar genomfördes senast 2021 på Hamngatan i Västervik vid Intersporthuset - Äldre mätningar gjorde vid Ellen Key-skolan och kan därför inte jämföras direkt. OBS uppgifterna är inte validerade ännu. (20220222). Miljömålet är 15 µg/m ³ för årsmedelvärde
	Hushållsavfall från kommuninvånarna, totalt inkl producentansvar (GN)	kg/inv	507 kg	538 kg	560 kg	546 kg	537 kg	546 kg			475 kg (2021) Avfall Sverige	Antalet besök på ÅVC, som under pandemin varit mycket högt jämfört med åren innan, har fortsatt ligga kvar på en lika hög nivå trots att mängden avfall som lämnas åter har minskat	
	Andel hushåll i villa och flerfamiljshus som källsorterar (matavfall och förpackningar)	%	Sorteringsab: 100% Villor: 72 % matavfall 2% kompost Flerfamiljshus: 59 % FNI 74 % matavfall	Sorteringsab: 100% Villor: 70 % matavfall 2% kompost Flerfamiljshus: 67 % matavfall	Sorteringsab: 100% Villor: 61 % matavfall 2% kompost Flerfamiljshus: 54 % FNI 50% matavfall	Villor: 92 % (68 % FNI) Flerfamiljshus: 46 % FNI (31 % matavfall)	Villor: 89 % (67 % FNI) Flerfamiljshus: 45 % FNI (19 % matavfall)	Villor: 90 % (66 % FNI) Flerfamiljshus: 55 % FNI (11 % matavfall)					I och med den nya avfallstaxan 2020 upphörde alla abonnemang som innebar helt osorterat avfall (sortering av förpackningar ska ske oavsett om man valt att ha FNI eller inte, då det är ett lagkrav). Matavfallssortering är valfritt, men gynnas via miljöstyrning i taxan.
	Utsorterat avfall enligt producentansvar	kg/inv	tidningar 15,9, papper 21,2 metall 3,3 plast 12,5 glas 26,7	tidningar 21,8 papper 22,7 metall 3,4 plast 12,9 glas 23,7	tidningar 24,7 papper 19,4 metall 3,3 plast 12,1 glas 22,5	tid, 27,1 kg, papper 17,5 kg, metall 2,8 kg, plast 11,8 kg, glas 21,6 kg	tid, 34,4 kg, papper 17,9 kg, metall 3 kg, plast 10,5 kg, glas 21,9 kg	tid, 34,4 kg, papper 17,9 kg, metall 3 kg, plast 10,5 kg, glas 21,9 kg					Materialåtervinningen ska öka Siffrorna bör inte ses som exakta värden då geografiska upptagningsområden kan skilja sig mot kommungränserna. (källa FTI). Uppgifter för 2022 är inte uppdaterade än
	Utsläpp av växthusgaser i hela Västerviks kommun (GN)	1000 ton växthusgaser per sektor och år (SMHI)	189,1 (2020)	199,7 (2019)	202,1 (2018)	212,0 (2017)	217,3 (2016)	212,1 (2015)			46 242 kton (20120)	Utsläppen minskar succesivt men målet till 2020 - 40 % minskning från år 1990 (då utsläppen var 285 430 ton) uppnåddes inte. Minskningen var 34% jämfört med år 1990.	
	Utsläpp av koldioxid från fossila bränslen (energi och transportsektorn) totalt i kommunen/invånare	ton CO ₂ /inv	2,9 ton (2020)	3,3 ton (2019)	3,3 ton (2018)	3,5 ton (2017)	3,7 ton (2016)	3,6 ton (2015)			3,9 ton (2020)	En minskning med 42% har uppnåtts sedan 1990. Målet var 50 % minskning till 2020 jämfört med 1990 har därmed inte uppnåtts.	
	Utsläpp av fossil CO2 i kommunen från tjänsteresor med bil (GN)	ton CO ₂ /års-medarbetare	0,14	0,12	0,12	0,16	0,18	0,19			0,13 ton SEKOM (2020)	Koldioxidutsläppen ökade jämfört med 2021 men har totalt minskat med 11% jämfört med före pandemin 2019. Kommunens mål var 5% minskning jämfört med 2019.	
	Utsläpp av fossil CO2 vid kommunala tjänsteresor med tåg och flyg (Big Travel)	kg CO ₂ totalt alla resor	flyg 1187 kg tåg 1,303 kg	flyg 0 kg tåg 0,035 kg	flyg 4605 kg tåg 0,112 kg	flyg 17141 kg tåg 0,369 kg						Totalt minskde utsläpp jämfört med 2019 . Under 2022 registrerades 320 tågresor och 49 flygresor genom Big Travel. Betydligt fler tågresor än tidigare år.	
	Andel av fordonsenhetens bilar (under 3,5 ton) som drivs med fossilbränslefria drivmedel	Procent av totala antalet bilar som är el eller biogasbilar (inkl HVO)	71%	45% (63%)	46% (64%)	44%	38%	37%				Totalt finns 37 elbilar och 116 biogasbilar. Flera biogasbilar har bytts ut mot elbilar och dieselbilar som kör på HVO (biodiesel). Målet till 2030 är 100%	

Indikator	Mått	Västervik						Trend	Målupp- fyllelse	Riket 2022	Kommentar	
		2022	2021	2020	2019	2018	2017					
	Säsongmässig syrgasbrist i djuphålan under augusti månad 60 m Gamlebyviken	Syrgashalt ml/l	4,5	2,5	3,4	3,5	3,5	2,9			Mål: Syrgashalten i Gamlebyvikens djuphåla på 64 meter överstiger 2,0 ml/l i augusti månad. Under resten av året är syrehalten mellan 3,5-9,7 ml/l - minskningen är säsongmässig.	
	Andelen av kommunens havs och skärgårdsvatten som uppnår God Ekologisk Status	Andel (%) av statusklassade vattenförekomster	Havs-områden 0%	Havs-områden 0%	Havs-områden 0%	Havs-områden 0%	Havs-områden 0%	Havs-områden 0%				
	Minskning av utsläppen av kväve och fosfor till kommunens kustvatten	Totalt ton kväve och fosfor per år	Minskning 11,9 ton kväve 1,14 ton fosfor	Minskning 17,1 ton kväve 0,80 ton fosfor	Minskning 8,9 ton kväve 0,88 ton fosfor	Minskning 2,8 ton kväve 0,34 ton fosfor	Minskning 1,8 ton kväve 0,23 ton fosfor	Minskning 5,4 ton kväve 0,08 ton fosfor			Genomförda åtgärder under 2022; Markkartering, strukturkalkning, anlägga våtmarker och kalfilterdiken samt bevattning av åkermark med vatten från Dynestadsviken - åtgärder i Dynestadsviken påverkar stort. Dessutom åtgärder i reningsverk och enskilda avlopp.	
	Inköp av ekologiska livsmedel i den kommunala organisationen (GN)	Andel (%) av kostnaden av alla livsmedelsinköp	24%	25%	27%	27%	29%	30%			SEKOM medel 38 % (2021)	
	Andel skyddad natur genom naturreservat och biotopskydd (GN)	Andel skyddad natur genom naturreservat och biotop-skydd i (%) av den totala arealen	Andel naturskyddad areal 3,2% (2,2% av landarealen, 4% av marin miljö)	Andel naturskyddad areal 3,2% (2,2% av landarealen, 4% av marin miljö)	Andel naturskyddad areal 3,2% (2,2% av landarealen, 4% av marin miljö)	Andel naturskyddad areal 3,2% (2,2% av landarealen, 4% av marin miljö)	Andel naturskyddad areal 3,2% (2,2% av landarealen, 4% av marin miljö)	Andel naturskyddad areal 3,2% (2,2% av landarealen, 4% av marin miljö)	Andel naturskyddad areal 3,2% (2,2% av landarealen, 4% av marin miljö)		Totalt skyddat i riket 14,5% av arealen. SEKOM medelvärde 6,3 % (2020)	Nationella skyddsmål till år 2020 är 20 % land- och sötvattensområden samt 10 % marin miljö. Ett nytt naturreservat (15,2 ha) och ett nytt biotopskyddsområde (12,3 ha) märks inte i kommunens statistik
	Valdeltagande	Valdeltagande i kommunalvalet, andel (%) (Kolada)	81,5% (2022)				84,4% (2018)	83,8% (2014)			Riket 80,5% (2022)	Lägre valdeltagande i kommunalvalet jämfört med förra valet, men högre än i riket i genomsnitt
	Anmälda brott	Antal anmälda brott per 100000 invånare (BRÅ/Räddningstjänsten)	8929 (prel.)	7670	8622	7852	7677	9182			Riket 13 762	Ökning i jämförelse med tidigare år. Betydlig lägre nivå än riket som helhet.
	Anmälda våldsbrott	Antal anmälda våldsbrott per 100000 invånare (Kolada)	vecka 13	699	928	777	804	793			Riket	Avser: Försök till mord eller dråp, Misshandel inkl. grov, Våldtäkt inkl. grov, Grov kvinnofridskränkning, Grov fridskränkning, Våld mot tjänsteman och Rån inkl. grovt, antal/100 000 inv. Statistiken redovisas efter den kommun där brottet har begåtts (brottsplats) Uppgifter för 2022 är inte uppdaterade än

VÄSTERVIKS
KOMMUN